

308457

ప్రతిదినము ప్రకటింపఁబడును

VOL. 2.

చెన్న పట్టణము 1915 సం॥ ఏప్రిల్ నెల 16 వ తేది శుక్రవారము

No. 14

నంపుటము. ౨

రాక్షస నామ సంవత్సర అధిక శ్రావణ మాసము శుద్ధ ద్విత్వీయ ౨.

నందిక ౧౪

తామర తైలము

మాతామర తైలము ఒక్కడబ్బాను ఆరు లాటలకు కొని నాలుగైదు సార్లు రాచినయెడల తామర నిర్మూలమగును. నయము కాని యెడల మీ ఆరులాటలు తిరిగి తీసికొన వచ్చును.

తీట, దురద, ఏనుగుగజ్జ మొదలగువానికి మంచి మందు. అనేక సంవత్సరములు, మాసములు బాధ పడినవారు దీనివలన తత్తణమే సుఖమును పొందిరి. వేలకు వేలు డబ్బాలు విక్రయము. వెల 1-కి 0.6-1

అమృతాంజనం డి.పి. 6 తంబు శెట్టిపేటి, మదరాసు.

Bhide & Sons, Sangli (Bombay Presidency)
Manufacturers of Improved
Ground Nut Decorticator or opener.
వేరుశనగలను ఒలుచు

నూతనాభివృద్ధి నొందిన యంత్రము

వేరుశనగ కాములను పగులగొట్టి లోపలివప్పును నలగకుండ తీయుటకు యంత్రము నిర్మింపబడినది. గుంతకల్లు, గుత్తి, కడప, ఆవోని, హిందూ పురము, సేలం, ప్రొద్దుటూరు, యర్రగూట్ల, కడిగి, కొండాపురము, మొదలగు చోట్ల ఈయంత్రములు ఉపయోగములో నున్నవి.

చక్కగా పనిచేయకలిగినది. ధరలు చౌక. సచిత్ర ధరలపట్టిక కోరినవారికి పంపబడును.

భైడే అందు సన్న,

సాంగ్లి - బొంబాయి రాజధాని.

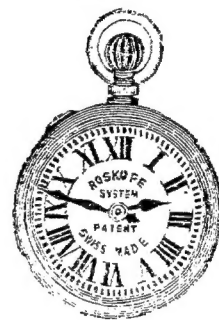
రాక్షస నామ సంవత్సర బహుమతి.

యిదివరకు నెక్కువకాల కిమ్ముచుండిన యాచేతిగడియారమును యీ సంవత్సర బహుమతికై ఈమాసాంతములోగ నాడు వారికి రు. 1-12-0 లకు నిచ్చెదము స్వగ సమీక్ష వి. పి. ఖయ్యులు చేరు.

రాక్షస నామ సంవత్సర

జ్యూలై ౧౯౧౫ నాటికి

గ్యారంటీ 5 సం॥ ఇచ్చెదము. గొలుసుతో ధర 2-4-0. ఇది మొదలుపని తుపయోగమైనది. కొండు ప్రక్కలును అద్దముగలదు. చక్రముల ప్రతిరంధ్రములకు కంపులు చెక్కియుండును. వేయేల ఈలాటి గడియారము ఇంత తక్కువధరకు దొరకదు. దీనికి సమమగునది ఇంకొకటిలేదు.

ఎ.కె. యం. స్వామి అందు కంపెనీ,

44 నంబులయ్యదొంగపేటి, మదరాసు.

యుద్ధ చరిత్రము

సంవత్సరాదిసంచిక!

సంవత్సరాదిసంచిక!

ఆంధ్రపత్రికయొక్క ఆరవసంవత్సరాదిసంచిక సిద్ధమగుచున్నది. ఆసంచికయందు విద్యావంతులైన యాంధ్రమహాజనులచే వ్రాయబడిన నిర్బంధ సైన్యసేవ, ప్రాచీనతీర్థి, దేశ చరిత్ర, నవలలు, సంగీతము, సంస్కరణము, హీనజాత్యుద్ధరణము, యోగనిద్ర, ధీరాధాన, మహమ్మదు, ఈశ్వరమీమాంస, రణగీతములు మొదలగు వివిధములైన వ్యాసములును, ఆంధ్ర మహాజనుల చిత్రపటములును పూర్వమువలె ప్రచురింపబడుచుండుటయొక్క నిపుడు లోకము నంతయును కలనరపరచుచున్న మహాసంగ్రామచరిత్రము సయిత మిక్రిందివిషయములతో ముద్రింపబడుచున్నది:-

1. జర్మనీ, ఫ్రాన్సు, రష్యా, ఇంగ్లాండు, ఆస్ట్రీయా, తుర్కీ మొదలగు రాజ్యముల చరిత్రములు పటములు; 2 యుద్ధమునకు ప్రత్యక్ష కారణములు పరోక్ష కారణములు; 3 యుద్ధ వ్యూహములు, వాటిపటములు; 4 భిన్న రాజ్యముల సైన్యబలము, నౌకాబలము, విమానబలము వాటిపటములు; 5 దుర్గగుల్ఫ నిర్మాణము వాటిపటములు; 6 నానారాజ్యముల సైన్యముల ఫిరంగుల పటములు; 7 రాజుల సేనాధ్యక్షుల మంత్రుల నౌకాధ్యక్షుల పటములు; 8 యుద్ధప్రదేశముల యుద్ధసామగ్రిల పటములు; 9 యుద్ధమునకు సంబంధించిన వివిధవిషయములను దెలుపు 400 పటములు దీనియందు బ్రచురింపబడి యాంధ్రప్రచురణములం దపూర్వముగ నుండగలదు. పెద్దయాత్యతియందు 300 పుటలకు మించియుండును. రాక్షసనామ సంవత్సర వంశాంగము రంగులపటములు కిరీతేషులైన లోకమాన్య గోపాలకృష్ణ గోఖలేగారి రంగులపటమును చేర్చబడియున్నది. ఇంత వ్యయముచేసి ముద్రింపబడినను,

ఆంధ్రదినపత్రిక సంవత్సర చందాదారులకు	వెల	0	8	0
" అర్ధసంవత్సర "	"	0	12	0
ఆంధ్రవారపత్రిక సంవత్సర దినపత్రిక కిరీతేషుల చందాదారులకు	"	1	0	0
ఇతరులకు	"	2	0	0

పోస్టుఖర్చులు వేరుగ వసూలుచేయబడును.

యుద్ధచరిత్రసంచికను బడయగోరువా రిప్పటినుండియును (చందాదారులును కానివారును) దరఖాస్తులను బంపుకొనుట యుచితము. ఆలస్యమైన యాశాభంగము కలుగవచ్చును. దిన వారపత్రిక చందాదారులకు తగినన్ని ప్రతులుమాత్రము ముద్రింపబడుచున్నది. ఆంధ్రపత్రికాకార్యాలయము, తంబు శెట్టిపేటి, మదరాసు.

దంత మార్గము

డబ్బీ 1-కి వెల రు. 0-2-0 12-కి రు. 1-2-0.

ఈ దంతమార్గము గోపండుతోముట్టక లవనిగొట్టుకట్టపడును. చిగుళ్ళనుండి రక్తము ప్రవహించుచుండును. నోట నొప్పిగలదు. వేక యుండును. పండ్లు ముట్టించుటకై తెల్లగానుండును.

వర్షామాసముల గ వాసుటకు దోయెన్నది.

సుఖభోగి మాత్రము.

20 మాత్రముగల డబ్బీ 1-కి వెల రు. 1-0-0.

కొంచు సవాపేహములకు ఈమాత్రము బాగుగపనిచేయును. కీటిని తినచు పుంజుచేడినవంట తెలమును రావలయును. ఇది వైద్యునికి మేహకారక జాడ్యములకుడ ఉపయోగించును.

అమృతాంజనము డి.పి. 6, ఖార్జు, బొంబాయి.

అమృతాంజనం డి.పి. 6, తంబు శెట్టిపేటి, మదరాసు.

ప్రపంచ చరిత్ర

ఇదివరకు రెండు సంచికలు వెలువడినవి.

ఇం దన్ని దేశముల చరిత్రయు సంభవము భాషలో తగిన పటములతో కళలవలె వర్ణితమగును. చందాపద్ధతి సంవత్సరమునకు (రిహూరము 600 పుటలు) 6 సంచికలు, చందా రు. 2-0-0. (ప్రోఫెజర్ సహ) ప్రవేశ దుస్తును చేరు. సంవత్సరముచందా ముందుగ స్వీకరింపబడును.

వలయువారు:-గా. హరిసర్వోత్తమురావు, వి. పి.

చింతాడిపేట, మదరాసు ఆఫీస్ వ్రాయును.

వ్యవసాయకవిషయకోవనానము

చెన్నపురిరాజధానియందు వ్యవసాయక శాఖా సర్వోధికారిగా నున్న డి.టి. చడ్విక్కు ఎం. ఏ. ఐ. సి. యన్. గారు చెన్నపురిలో నొసంగిన యవనానములలోని ముఖ్య విషయములు.

ఒక్కడక్కడను సర్వకుటుంబములయందుననే సర్వ దేశములయందును సమానముగ గోచరించుచున్నది. ఒక్కొక్కదేశమున దొక్కొక్కకాలమున యువజనులకు దేశోద్ధరణావేశము జనించును. వారు విదేశములకేగి నాతలవిద్యల నభ్యసించి స్వదేశమునకు మరలివచ్చును. విద్యాభవనము వారికి నులకు ప్రాచీనానారములు పద్ధతులు మున్నగువి యన్నియును పరిత్యాజ్యములుగానే కనిపించును. వారితండ్రిల కీ విదేశీకతులగు పుత్రుల నూతనభావము లనంగికారములుగా నుండును. తత్కారణమున దేశమున ప్రాచీన నవీనసంఘము లేర్పడును. కొన్ని పురుషాంతరములు గడచునంతకి నవీనసంఘము వారి ప్రయత్నమువలన దేశమునందు విజ్ఞాన మభివృద్ధియించును. నవీనసంఘము ప్రబలమగును. ప్రాచీనసంఘము యాపుమాయను లేక దుర్బలమగును. దేశాభివృద్ధి క్రమక్రమముగ నుచుండును. గతపురుషాంతరమున హిందూదేశమున నిలులనే ప్రాచీన నవీన సంఘము లేర్పడినవి. ఇందువలన మొదలు కొంతకాలమువరకును ప్రాచీనవిధానములు మరుగుపడును. కొంతకాలముగ నుండి వానిలో శ్రేష్ఠములగునవి నిలువబడును. అట్టివి నవీన సాంప్రదాయములలో నుత్తములగు వానితో కలియును. అప్పుడు ప్రాచీన నవీనసమ్మేళనమున శ్రేష్ఠముగ నూతన విధానము వేరొకటి బయలుదేరును. చెన్నపురి రాజధానియందుగూడ నిటులే వ్యవసాయ విషయమున ప్రజల కానకి నానాటికి హెచ్చుచుండుట సంభోషకారకముగ నున్నది.

గత 8 సంవత్సరములు

విదేశములయందు జరుగుచున్న విధానములకు తీవ్రపాతండు మీరెటుల పనిచేయుగలుగుదురని విషయము శాఖాధికారులకు ముందు గత 8 సంవత్సరములలోను జరిగినవిషయములనుగూర్చి నేను కొంతనుడువగోరెదను. అంతకుపూర్వమునుండియును మార్పులను అభివృద్ధిని కలిగించుటయందు ప్రజలకిభిప్రాయము కలిగియుండినను ఇటీవలేనే కేవలము పూర్వపద్ధతులయందే యభిమానము కలవానికూడ నూతనపద్ధతుల నవలంబించి మతూహలము కలవారైరి. ఇంక నీవిషయము సరిగవ్యాపించుటకు మార్గమేర్పడియుండలేదు. దారి దుర్గమముగ నేయున్నదిగాని ఈవిషయము నెల్లవారును పరామర్శింపులై యుండలేదని మార్చియు, స్పష్టముగ నుడువచ్చును.

దక్షిణాగ్రాముల కోయంబుత్తూరుజిల్లాలలో నూనెతో నడపబడు యంత్రములను (అయిలు ఇంజనుల)నీళ్లు తోడుటకు ఉత్తొలనయంత్రముల (పంపుల)ను ఉపయోగించుచుండు విషయమును మీరెరిగియే యుండవచ్చును. 10 ఏండ్లక్రితము చెరుకు తోటలకు పుచ్చిపోవు రోగము పట్టుకొనుటచే గోదావరి జిల్లాలలో చెరుకువ్యవసాయము పూర్తిగాతగిపోయినది. మరల నూతనమును బోయెమను శ్రేష్ఠమును నగు మయొకరకము చెరుకు సాగుచేయబడుచున్నది. వెనుకటిరకము పూర్తిగా విడువబడినది. అటులే వాలూరునకును నెల్లిపల్లెమునకును చుట్టునుగల ప్రదేశముందంటలగుడ కొత్తరకముల వచ్చి ప్రాతరకములను త్రోసివేసినవి. దక్షిణకన్నడమునందు మాత్రమిటుల జరుగుటలేదు. ఒక్క చెరుకుతోటల విషయమున చేయబడిన యభివృద్ధిమాత్రమే దేశమున సామాన్య 20 శాతము రూపాయల విలువను కలిగియున్నది. 8 ఏండ్లక్రితము తిరునల్వేలిలో మెట్ట భూములలో నాటబడు పత్తిమున్నగు విత్తనములన్నియు ఎరచల్లకగానే చలబడుచుండెను. ఈసంవత్సరము నుమారు 11000 యకరముల భూమిని వారి స్వంతపట్టచే లాగబడిననాగళ్లతోనే యన్నియుచిత్తీతీని విత్తనములనుచల్లెరి. అందువలన వ్యయము తగ్గినది. వ్యవసాయవిధానముభివృద్ధినిొందింపబడినది. అచటను కర్నూలులోనుగూడ మంచినీరకముల పత్తిపత్తులను నెక్కుజేయుకరములభూమియందు సాగుచేయుచున్నారు. వరిపంట పండుభూమిలో అన్నపత్తియు నిమిత్తము కాయధాన్యముల పైయలను నాటి అవి నెరిగిన పిమ్మట వానినే పచ్చగెత్తము క్రిందపోసి కేలావేసి దున్నుపద్ధతిగలదు. పేరియారు మున్నగు కొన్ని పత్తిదేశములలో నిండువలన చాలలాభము కలిగినది. నీలవండుచిత్తూరుజిల్లాలపైయల దీనివలనవచ్చులాభము యకరమునకు రూ. 20 లకు నుండునని అంచనావేసియున్నారు. గత సంవత్సరమున 10,00,000 పానుల తూకముగలవి విక్రయింపబడినవి. పల్లపుభూములలో ఊడ్పుల కొద్దిమొత్తము

నిమిత్తముకుడులుగింజలతో జరిగించు విషయమింకొకటిగలదని మీరువినియుండ వచ్చును అందువలన వెనుక వరిపంటము లలో యకరము భూమికి 10, 15, 20, చెన్నపురి కొలతల విత్తనములను చల్లువా రిప్పుడు 10, 15, 20 కొలతల విత్తనములను మాత్రమే చల్లుచున్నారు. పత్తి సముదాయము 10 కోటి యకరముల భూమియందు వరి సాగుబడి చేయుచున్నదని యును కనీస మిందులో సగభాగమందైనను ఊడ్పుచేయబడుచున్న దనియును గ్రహించినచో దీనియర్థమేమోమోమికే తెలిసిగలదు. ఈ రీతిగా విత్తనముల కొలతను తగ్గించుట పత్తి సంవత్సరమును లక్షల కొలది యకరముల భూమిలో జరుపబడుచున్నది. దక్షిణములవారు జిల్లాలలో చాల నిలువగల పోకతోటలున్నవిగాని వాని కొకవిధముగ రోగము తటస్థించుటచే యజమానులకు రావలసినలాభమునకు చాలనష్టము కలుగుచున్నది. ఇంకాకాయలకు బోర్లొద్దాగిక మననోక ప్రావకమును రాచివో నీ నష్టము తగ్గును. గతసంవత్సరము మలబారులో మనవ్యయ 2, 600 చెట్లనెక్కి కాయల క్షద్రావకమును రాచిరి. మయినూరులో నింతకన్న నెక్కువ గనే పనిజరిగినది. కాంబోదియా ప్రత్తిసంగతియొకటి. పంటకు కాటుక తగులకుండుటకు తెలుగు జిల్లాల వారు జొన్న విత్తనములను మయిలతుత్తముదాగి వకమున నాన బెట్టుచున్నారు. ఇది యచట బాగుగ వ్యాపించుచున్నది. వీని కలసి సామాన్య కోటి రూపాయలకన్న నడుముగ లాభించినదని తెలిసికొనుడు.

వ్యవసాయముగూడ నొకవ్యాపారమే

దీని వలన వ్యవసాయమున మార్పులొచ్చేయబడుచున్నదని మీరు గ్రహింప గలుగుదురు. హిందూదేశమున వ్యవసాయాభివృద్ధికివకాశములేదనియునురైతులు నూతనభావములను సరకు చేయరనియును తలంచుట పొరబాటని దీనివలన స్పష్టమగుచున్నది. ఈ కార్యము లన్నియును వ్యవసాయశాఖ వారే చేసినవి నేను చెప్పచున్నాను. ఇట్టి కార్యములను బయటనున్న (స్వయముగాచేయునట్టి) ఎత్తసంఘమును ఇతరుల సహాయములేకుండ చేయజూచు. రైతులలో నూతన భావము లుండురైతులను పనియును వారిలోకొందరు ప్రభావిత నంపాదించుటకొరకును ఇతరులకు దాచిచూపుటకొరకును గాక పరీక్షించు తలంపుతో సద్భావముతోనే చేయుచున్నారని యాను నాకు వీనివలన పొడకట్టుచున్నది. ఇవియన్నియును మధురాంతకముననే మీకు కనపడవచ్చును. ఇప్పుడే ఇటుల నున్నపుడు ఇవి ఇంకను చాలశ్రమముగమాత్రమేల జరుగకుండును.

వ్యవసాయముగూడ నొక వ్యాపారమే. దీనికి మదుపు వెట్టివో లాభించునా? అనునదియే దీనిని పరీక్షించుటకు తగిన మార్గము. విశేషముగ సామ్య వ్యయము చేసికొని చక్కని మొక్కలను పెంచుటమాత్రమేకాదు. మంచిమార్గముల నవలంబించుటవలన నధికముగా లాభమునతీయుటయే ప్రధానోద్దేశ్యముగనున్నది. ఈరాజధానిలో వేరువేరు భాగముల నిలిగితులు వేరువేరుగానున్నవి. కాన నొకవిధముగ సాగుబడివలన నేదో కొంత లాభమును పొందుచున్న యొకరైతు ఆసంబంధమున మరియొక ప్రాంతమున చేయబడిన మార్పు నవరీక్షితుముగ, నొక్కసారియే విశేషభాగమునందు ప్రవేశపెట్టెరారు. తాను మొదట కొద్దిభూమిలో నామార్పుప్రకారము పనిచేసిమూడవలెను. లేక చుట్టుప్రక్కల వారెవరైనచేసినదాని నైన చూడవలెను. దేశమంతటికినిగూడ సాగుబడికాల మొక్కటియే స్థిరపడియుండుటవలన నేదైన మార్పుగలుగుటకును అది వ్యాపించుటకును కొంతకాలము పట్టుచుండును. ఒకభాగమున కింకొక భాగమునకును భేద ముండుటచే కాస్త్రాిక పరిశోధన మతో గూడిన వ్యవసాయము వ్యాపించుటకు కాలాతీతముగ చుండును. కాస్త్రాికపరిశోధనము రేఖాగణితము అక్షరగణితము శస్త్రవైద్యము, యంత్రశాస్త్రాభ్యాసము మున్నగు విషయములయందు చేయబడినచో నది సర్వదేశములకును గూడ సహజముగ నవలంబించును. వ్యవసాయ పరిశోధన మటులక్కరకురారు. అమెరికా ఇంగ్లాండు దేశముల యనుభవ మీదేశమున యథాక్రమమున నవలంబించెను. మరల పరీక్షింపబడి కొంతసరణను కలుగచేయ వలసియుండును. కాన మొదట నభ్యసించవలెను పిమ్మట పరీక్షింపవలెను. దీనివలన చాలకాల మరణ మననముగ నున్నది. వేరు నాటుకొనవలసినపంటలు ఇంగ్లాండు దేశమున 100 సంవత్సరములకు గాని సరిగవ్యాపించి యుండలేదు. అట్టివో నీదేశమున 8 సంవత్సరములలో వేరు వేరు భాగములలో నింతయభివృద్ధి కలుగుట ప్రజల పరీక్షింజానక్తిని నూతనశక్తిని సూచించుచున్నది.

వీనిని వ్యాప్త మొనరించుట

మీరు వీనినెటుల వ్యాప్త మొనరింపగలరు మీ మీ వ్యాపారములను మానకొని ఇందుల కేవలవ్యాప్తముల నేర్ప, రుచుటయందు మీ కాలమును వినియోగింపవలెనని నేనుకోరను. మీలో చాలమంది నిలువచేయగలిగిన మొత్తములను భూములను కొనుటయందు వినియోగించియున్నారు. మీరువానిని, కొలుకమ్మటయో లేక ఉద్యమాల కప్పగించుటయో చేసి యున్నారు. ఉద్యమాల చాల నుపయోగకారులే యగుదురు. గాని వారి పరిముఖముగ నట్టి పరీక్షలను జరిగించుట సర్వత్ర యనుకూలముగ నుండలేదు. ఏలయునగా వారికి రైతులకుండు ననుభవజ్ఞానమును యజమానులకుండు జ్ఞానమును గూడ నుండవు. కాన మీరు మీ భూమిలో నేదైన నుపయోగము చేయదలంచినచో మీరు స్వయముగ చూచుచుండుటకు తగిన పోటనే చేయించవలయును. మీ రాపూచీని రైతువెనిగాన ఉద్యమనివైరిగాని పెట్టెరారు. మీరందరు నీవిషయమున చేయగలిగిన దింకొకటి కలదు. ఈ మధురాంతకము వంటి చిన్నిపట్టణములలో నివసించు వారికి రైతులను తయరు కలిసికొనుట కవకాశ ముండును. కాన మీరు మీరైతులు నూతనవిధానములను కొంతవరకైన చేయుచుండునట్లు చూచుచుండవలెను. అట్లు మీరైతులలో నెవరు చేయుచున్నదియు మీరు కనుగొనుచు స్వయముగ పోయిచూచుచు నితరులను తీసికొనిపోయిచూపుచు వారితో ముచ్చటించుచు పనిచేయుట వలన నావిధానమును వ్యాపింపచేయుటకవకాశము కలుగును.

ఎవరైన నొకరొకవిధానమును పరీక్షించి నఫలము

కాబాలకపోయినపు డా విషయమును మీరు వ్యవసాయశాఖా సహాయాధికారి తెలుపవలెను. ఇట్టి నష్టములొక్కొక్కప్పుడు స్వల్పమగు నచాగ్రతవలనకాక కలుగుచుండును గాన యాక్రమమునను కొంత సలహానుబాంధుటవలననట్టి ఆశాభంగము మరయొకసారికైన కలుగకుండును. కాన మీరు రైతులకును శాఖాధ్యక్షులకును మధ్యస్థులుగనుండి విశ్లేషణ ప్రజలు శ్రాత్రి మార్గములవలంబించి నఫలములతో యాభివ్యయముల నెరిగించుచు నఫలములను విఫలములను శాఖాసహాయాధికారి గూడ నెరిగించుచుండవలెను. ఇట్టిపని నిట్టిపట్టణములయందు యందువారే ముఖ్యముగచేసి వ్యవసాయాభివృద్ధిని కలిగింపవలసిన వారుగా నున్నారు.

మీలోకొందరికి స్వంతసేవీకూడ నుండును. అట్టివో మీరు మీ భూములను చక్కగ పరిశాలించుటకు మీమిత్రులలో బుద్ధిమంతులగువారిలో నొకరికిగాని మీపుత్రులలో నొకరికిగాని వ్యవసాయశాస్త్రమును నేర్పింపగోరవచ్చును. అట్టివో వ్యవసాయశాఖావాసి మీకు సహాయము చేయగలరు. మీరు మేష్ట్రీలనుపంపినను వారికి మేము మాసేరిలో నేవిషయము కావలెనని నావిషయమును నేర్పెడిము. అందులకు వారు మాకేమియును సామ్యయ్య నవసరములేదు. నేర్పుకొనవచ్చినవారు మాసేరిలో పనిచేయవలెను, పనిచేసినందులకు వారికి వేతనమియ్యబడును. రాకపోకల ఖర్చులను తిండిఖర్చులను వారే భరింపవలెను. మీకుమారులకు మీరవిద్య నేర్పింపగోరనచో కోయంబుత్తూరులో 2 సంవత్సరములు చదివింపుడు. వ్యవసాయవిషయములు పశు సంరక్షణవిషయములు ప్రధాన ధర్మములు మున్నగువిషయములు శాస్త్రబోధనమువలనను కార్యచరణ పూర్వకముగనుగూడ సాకల్యముగ నేర్పబడును. అచట నాబాబుడు తనతో సమాన సంఘసీతిగలవారి తోడనే కలసి పనిచేయును. అటును విద్యనభ్యసించుటవలన నతడు కూలి వాండ్ర చేతి సరిగ పని చేయించుటకును పని సరిగ జరిగినచో లేదో తెలిసికొనుటకును సామర్థ్యము గలిగియుండును. ఇందట్టిమేమియునులేదు. ఇది శాస్త్రాభ్యాసముచేయుటయు అభ్యసించినపని నాచరించుటను నేర్చుకొనుటయు నైయున్నది. చెనుట గారునట్లు పని చేసిననే కడుపునండునట్లు తిండిదొంతు నను సామెత అన్ని దేశములయందును గూడగలదు. కోయంబుత్తూరులో నెలకు రూ. 15 లకన్న నెక్కువ వ్యయముకాదు. జ్యూలై నెల మొదటి వారములో విద్యాభ్యాస సంవత్సరము ప్రాంగింపుగును. ఇందు విషయమై ఎవరెమి తెలిసుగోరనను నేను చెప్పగలగుదును. వ్యవసాయము మంచినితోనొక రాగలను మీరు పాఠశాలకు పంపునపుడు తెలివిగలవారి నే పంపుడు. ఎందుకును పనికిరాని వారి నంపిలకు వినియోగింపకుడు. ఈ వ్యవసాయ కావేశము, తాత్కాలిక మని తలపోయకుడు. వ్యవసాయము తాత్కాలికవిషయము గాదు. యావజ్జీవపురుషము. నానాటికి జ్ఞానాభివృద్ధి కలుగుచున్నది. అన్నిపుటలకన్న నీవుత్తీ శ్రేష్ఠతమమైనది. గౌరవమైనది. భూమియందు మంచి పంటలను పండించుట మీదనే సర్వము నాధారపడియున్నదిగాన నట్టి కార్యముకొరకు జ్ఞానమును వివేచనమును వినియోగించుటకన్న గౌరవనీయునుగ కార్యమింకొకటి లేదని మీరుగ్రహింపవలెను.

కోర్టు వ్యవహారములు

మదరాసు హైకోర్టు.

న్యాయమూర్తుల సానన్యములు

రాజ్యవ్యవహారముల హైకోర్టున కిందియేర్పాటులు

సమగ్రముగా న్యాయమూర్తుల పనులను నిర్వహించుట.

ఒకకోర్టులో ప్రధానన్యాయమూర్తి, న్యాయమూర్తి తయారీ గారూ, మజిలీకొర్రులూ కలసి న్యాయం చేయవలెను. ఒకటిగానినూ మొదటిఅప్పీళ్లను విచారించుదురు. ఒకటిగానినూ, కేసుగిరిఅయ్యల గారులు క్రిమినల్ పనిని నిర్వహించుదురు. సదా పేయర్లు, బేక్వల్, సేపియరు గారులు ఫుల్ బెంచీకులను విచారించి, ఆపని తీరినప్పుడు సదాపేయర్లు, బేక్వల్ గారులు ఆఫీస్ వ్యాజ్యముల అప్పీళ్లను విచారించుదురు. సెక్రటరీ గారు సోమ, మంగళవారములందు సెషన్ కేసులను విచారించుదురు. సెషన్ విచారణముగిరినప్పుడు, సెక్రటరీ గారును, ఫుల్ బెంచీ విచారణముగిరినప్పుడు సేపియరు గారును అప్పీల్ వ్యాజ్యములను నిర్వహించుదురు. ఒకటిగానినూ కుమార స్వామిశాస్త్రి గారు సోమవారమునాడు ఇన్ ఫాస్టో సీట్ కు వచ్చి, మంగళవారమునాడు (ఇన్ ఫాస్టో) సారాంశ నిర్ణయవిషయమునను, తక్కిన రోజులలో ఆఫీసు తీర్పుల సంబంధమును పనిని నిర్వహించుదురు.

సెషన్ ను విచారణ

సేటింగును కోర్టుకు రావలసినటుల కోరబడిన సెషన్లు జారల్ల సేడురానక్కరలేదనియు, ౧౮-వ తేది సోమవారమునాడు పగలు ౧౧ గంటలకు కోర్టులో హాజరై యుండవలయుననియు నుత్తరవాసంబడియున్నది.

[న్యాయమూర్తి : కుమార స్వామి శాస్త్రి గారు]

ముక్తావల్లి నియామకము

ఆర్కాటునామగా రొక్కరిని తిరుళ్ళిక్కేటి మజిలీ కును ముక్తావల్లి నెమిరింది. ఈత దా మజిలీసాతను తన స్వామిని నగరగా ఆమజిలీనకు ముక్తావల్లి (ధర్మకర్త) గనుండు స్వామిని తన మజిలీనకు వచ్చుచున్నదని నడివి భాదర్ నామగిరి మజిలీ నాయకుడు ఆసాతను ఆక్రొత్త ముక్తావల్లి కేసులు చేయుటకు నిరాకరించెను. క్రొత్త ముక్తావల్లి దావాతేగా, న్యాయమూర్తి గారు వాద ప్రతివాదములను విని విచారించి, ముక్తావల్లిని పనిలో నుండి తీసివేయుటకును, క్రొత్త ముక్తావల్లిని సేమించుటకును నవాబుగారికి అధికారము గలదగునని, వారి నియామకము సరియైనదని యభిప్రాయ మొసగి, వారి ఆటలు సేమించబడెననియు, ప్రతివాది ఆహ్వాదాలనుండి తొలగింపబడెననియు, తెలియబలికి వాది కనుకూలముగ తీర్పు చెప్పిరి.

[న్యాయమూర్తులు ఒకటిగాని, కేసుగిరిఅయ్యల గారులు.]

ఉరిశిక్ష నిరసరూపములు.

కడచిన జనవరి నెల 21 వ తారీఖునాల్లి దొడ్డో ఒక మహమ్మదీయబిడ్డను చంపినందులకుగాను అబ్దుల్ మజిద్ అను మహమ్మదీయ పసివానికి విశాఖపట్టణం సెషన్ జడ్జి గారు ఉరిశిక్ష విధించిరి. ఈ తీర్పును దా హైకోర్టు అప్పీలు పెట్టు కొనబడి హైకోర్టు సేమతో ముద్దయి కేసు యొ సంబంధములేదనియు, ఫిర్యాదిపక్షము సాక్షులలో నెవ్వరో ఆహారకార్యమును జేరిననియు వాదించబడెనగాని, సేమచేసినది ముద్దయియేయని సాక్ష్యమువలన యజువేర్చుచున్నదని యభిప్రాయ మొసగి న్యాయమూర్తులు క్రిందికోర్టువారు విధించిన ఉరిశిక్షను నిరసరూపించిరి.

[న్యాయమూర్తులు : ఒకటిగాని, కేసుగిరిఅయ్యల గారులు.]

ఉరిశిక్ష రద్దుకాదు.

నాగమ్మ శేను నాలుగేండ్లకంటే కంటిమీద చీక బుజ్జగించి యాభిష్ట ధరించుచుండిన పగలను కొన్నిటి నవసారింబి పిమ్మట నాపిల్లను గొంతుపిసికి చంపినందులకు, చార్జి కాబడిన లక్ష్మమ్మ శేను నామెకు తిరిచినాపల్లి సెషన్ జడ్జి గారు ఉరిశిక్ష విధించిరి. ముద్దయి గ్రామ మునపరెడ్డుకు కమిటింగు మేజిస్ట్రేటు గారియెదుటను తన సేమను నొప్పుకొనెనుగాని, సెషన్ కోర్టు విచారణలో తానాసేమ చేయలేదనియు, గ్రామ మునపరెడ్డు తనను కొట్టి బలాత్కారపరచినందున, తాను క్రింది కోర్టులలో వైతిరున సేమను నొప్పుకొనుచు సాక్ష్యము చెప్పితి ననియు తెలిపెను. సెషన్ జడ్జి గారు జారల్ల అభిప్రాయము నంగీకరించి ముద్దయికి ఉరిశిక్ష విధించిరి. ఈ తీర్పును దా హైకోర్టు అప్పీలు పెట్టుకొనబడెను. న్యాయమూర్తి గారు వాద ప్రతివాదములను తీర్చి విచారించి ముద్దయి వాద్యాలమును దాఖలుచేయుటలో జరిగిన లోపములను సూచించి నిరసరూపించి; న్యాయమూర్తులు ముద్దయికి విధించబడిన ఉరి శిక్షను రద్దుచేసిరి.

స్థానిక వార్తలు

20-వ తేది మంగళవారము

మదరాసు కార్పొరేషనుమిడింగు సా. ౧౮౧౧

24-వ తేది శనివారము

మదరాసు లాడిగ్గురు, మార్ వెలియను సా. ౮-౦

కాలమానస్థితి:—నిన్న సభికోన్వెన్షన్ 98 మాత్రము అధిమోక్షస్థితి 74 మాత్రము.

దీపములవేళ.—నేడు, రేపు సాయంకాలము 6-50 గంటలకు దీపములు వెలిగింపబయ్యెను.

మరియొక వకీలు:—హైకోర్టు వకీలు పి. నాగభూషణముగారి కోరిక ప్రకారము నిన్న పూర్వాహ్నము ఎమ్. ఫుల్ బెంచీ తమరావుగారు హైకోర్టు వకీలుగా పరిగ్రహించబడినారు.

మేక్ ప్లయర్లుక్లబ్బు.—దీని త్రైమాసిక సభ యెల్లండి యాదివారము తెల్లవారి 8 గంటలకు క్లబ్బునుండిరమున సమావేశమగును. కడదని త్రైమాసిక కార్యనివేదిక మామోదింపబడును.

శ్రీ శాంతి దాస్త్రి సంఘము:—రేపు శనివార మస రాష్ట్రము 8 గంటలకు తిరువళ్ళిక్కేటి తులసింగ పెరుమాళ్ళ కోవులపీఠి యందలి గవ్వ మెంటు సెషన్ డివిజన్ ఆండు ప్రెయినింగు స్కూలులో నీ సంఘమువారు సమావేశమై సభ గావించెదరు.

శ్రీవార్ధసారథిస్వామి యాలయము, తిరువళ్ళిక్కేటి.—ఆలయకార్యములను నిపుణులుగాను సామర్థ్యముతోను చక్క బెట్టనిమిత్తము ధర్మకర్తగారు పద్దెనిమిదివేలము ఎమ్. పి. శ్రీనివాసయ్యగారు, బి. ఏ. వి. ఎల్. గారిని మేనేజరుగా నియోగించినారు. ఆయన మొన్న నె పరిలోచరినారు.

మహాజనోపకార సంఘము:—18-వ తేదియాదివారము సాయంకాలము 5-30 గంటలకు నేనల్ ఆసుప్రతి కోర్టువందలి నీ ఎమ్. స్కూలు హాలులో-పండిత తి. వులగనాథ మొదలియారుగారు సేరియమెట్టు పంచములకు పేదల విద్యను గూర్చి యుపన్యసించెదరు.

పోలీసు:—కా. పి. ఎస్. కలస్వామయ్యగారును గవర్న మెంటు చీఫ్ ఇంజినీరు గౌ. ఎస్. బి. మురైగారును, గవర్న మెంటు హౌసునకు సంబంధించిన ఎస్. సి. ఎల్. డి. వీమ్స్టర్ గారును నిన్నరాత్రి యడకమండలమునకు వెలుదేలి వెళ్లిరి.

గోకేలు మిమోరియల్ అస్ససేయేషను పెరంబూరు:—ఈ నెల 18-వతేది యాదివారము సాయంకాలము 5 గంటలకు ఒకసభ సమావేశమగును. ఎస్. ఏ. పి. స్కూలు హాలులో డాక్టరు డి. పి. టాకోరు, పి. ఎస్. డి. గారు కీలమునుగూర్చి యుపన్యసించెదరు. ఎమ్. ఏ. తిరువారాయణాచారి, బి. ఏ. ఎస్. ఎల్. గారు గ్రామసాధి పత్రము వహించెదరు.

తిరువాన్కూరు కోచిన్ క్రైస్తవమహాసభ:—వచ్చేది మంగళవారము కోత్తాయటులో జరగబోవు క్రైస్తవ మహాసభకు ప్రతినిధుల నెమ్మకొను నిమిత్తము మదరాసులో నివసించు తిరువాన్కూరు కోచిన్ వాస్తవ్యులగు క్రైస్తవులు నేడుసాయంకాలము 5 గంటలకు నై. ఎమ్. సి. పి. లో సమావేశమై సభ గావించెదరు. ఈ మహాసభకు యావద్భారత క్రైస్తవమహాసభతో సంబంధము కలుగఁ జేయవలెనని కూడ ప్రతిపాదించ బడినది.

కావలెను.

ఆంధ్రదేశము నందలి ప్రతితాలూకా గ్రామమునందును ఆంధ్రపత్రిక పక్షమున ఏజెంట్లు కావలెనని యున్నారు కావున వారివారి దరఖాస్తులను ఈ నెల 30 వ తేదిలోపుగ పత్రికా కార్య సాగమునకు పంప వేడుచున్నాము.

పత్రికాధిపతి.

జాతీయోత్సవములు.

జాతీయోత్సవముల సాచరించుట సర్వకాలములయందును, సర్వదేశములయందును గనుచున్నాము. అట్టి యాచరణములకు ముగ్ధులై యుండు పుట్టినిల్లినీ వేరే నాడున కక్కరలేదు కాని, మహమ్మదీయుల యునుదనముచే నొకపు డణగగొట్టబడి, పదండి వాక్యాత్మ్యులుబుద్ధిచే నపరిపాకబడిన, మన జాతియజీవనము కొంతకాలమునుండి యెట్టిమహోత్సవముల గడన నేయక, పొరుగింటి పుల్లగూర యన నొకటయే రోజు టెల్లబోయుచు, కాలక్షేపముజేయుటజూడ నెంతయు విషాదకరముగ నున్నది. తమతమ జాతీయోత్సవములను మరువకుండుటకును వారి ప్రాముఖ్యతను మనమున నాటజేయుటకును, విదేశీయుల ప్రత్యేక మావిషయమునుగురించి, వేరే భావములువాసి వానిని సార్వజ నీనములుగ జేపియండి:టు విందుముగాని మనపెద్దలు రాజ్యపు పితృపాత్రమునకు అనియొన్ని క్రమముల జేసియున్నను, 'జాతీయోత్సవములు,' లేక 'పండుగలు' అను శీర్షికతో నొక భావమునైననుగూర్చి వెలిబుచ్చియున్నటు గానరాదు. ఇది నిజముగ వారి ప్రమాదమో లేక యెట్టి గంభములపుట్టినను నశించుట మన దురదృష్టమో! వాయుగిరినంతిలో నాంగ్లభాషలో నెచుకే సమాచారము బ్రచురించిన దొక్కటి మాత్రము ప్రజలగోచరముచున్నది.

సత్ర యుద్ధదయింపుడు, 'జాతీయ జీవనమునందును, జాతీయ నాగరికతయందును శ్రద్ధాభక్తులుగల బుద్ధిమంతులు స్వకేత్రస్థులసారముగ జాతీయోత్సవముల యధాశక్తియును తెలిసికొనుటయందు బుర్రెమచేసి, ఫలిప్రాప్తముల వెల్లడి జేయుట యవశ్యక రక్త్యముగ కనుపట్టుచున్నది. అందుకుగాను మార్గ తెలిగు దేశభక్తులు చిన్ని సంఘముల సేర్పాటుచేసిన బాగుండును.

ప్రకృతమున వైవిధ్యమును యధాశక్తిగ విభజించి మాతము. సర్వదేశములయందును సర్వకాలములయందును, నాగరికత నానాటి కభివృద్ధియొనకలది, ప్రతిజాతికిని నావశ్యకతలను అభివృద్ధి నొందుచుండును. అట్టి యావశ్యకతలలో ప్రధానముగనువి కొన్ని మాత్రమే కలవు. కాని యవి తెల్లమగుటకు కొంత తడవుపట్టును. పిదప నానాటికి మార్గదర్శకులుగను, నాయకులుగను నున్నవారు వానికి తగు వ్యవస్థలను సంపాదనములను సేర్పాటు చేయుచుండురు. అట్టి యనివార్యములగు నావశ్యకత తెలియన, ౧ రాజకీయములు ౨ సాంఘికములు 3 ధార్మికములు ౪ ఒకోనియమితిములు (సంఘ ఒకన = తెలి. ఇల్లు: సంఘ నియమ = తెలి. సేమము. = ఆత్మకములనునవి), ౫ కళావిషయములు మొదలగు విభాగము లనబడునవి. ఇన్ని తెరగులుగల పండుగలు ఏజాతికైన నుండునాయని, తిగునంతగ విచారించకమునుపు, కొందరికి సందియము గల్గవచ్చునగాన, పరిశీలించిన చాలజాతులకు గలపనియు, ముఖ్యముగ నూతన ధర్మానుచరులగు హిందువులకు పెక్కు గలవనియు శీఘ్రముగ తెట తెల్లముకాగలదు. ఒక్కపు డవి యెల్లాసజనకములగు పండువలూపము నొందవచ్చును. మరి యొకపుడు శ్రీక్షములగు నుపవాసాటలు గావచ్చును. మరి యొకపుడు గంభీరములగు ప్రతిములుకావచ్చును. వానివ్యూహమును తెలిసికొనుటకును, అంతరార్థమును గ్రహించుటకును, తల్లెట్టణములబట్టి విభాగ మొనరించునపుడును, ఇది మిథ్యమని వానిని గురించి నడువునపుడును, చాల జాగ్రత్తగిల్లియించవలెను. అపుడు వారివారి సత్త్వసారముగ ఫలమునొందగల్గుదురు.

మదరాసు ప్రెస్ బ్యూరోలా నొక.

చికిత్సనందుచున్న వారిని నొకనుండి దింపుట.

ఈ నెల 15 వతేది గురువారము సాయంతరము 4 గంటలకు చికిత్సకులనుదింపుటకు పేదదరికి చేర్చబడినది. పెక్కుమంది జనులు చూడవచ్చిరి. మేజరు అలస్టన్ గారును గౌ. సర్జను జనరలు డబ్ల్యూ. చి. లాసెరు మేనుగానూ పరిశీక్షకులుగ నుండిరి. పోలీసువారును డాక్టరు యూ. రామ్మోహపు గారి మిత్ర సంఖ్యాకులకు వైద్యసహాయమును జేరీలనుగూడ నొకలోనికి పోయి చికిత్సకులను దొంగలూనునకు గొనరొటకు సిద్ధముగ వచ్చియున్న ప్రత్యేకపు బృగబండిలోనికి వారినిచేర్చిరి. సుమారు 41 మంది ధూమపాకలోనుండి ధూమపాకటమునకు గొనిరాబడిరి. వీట్లు కొనకమ్మచుండగనే శ్రీగవ్వరూరగా రంగరక్షక సేవకులై విచ్చేసిరి. శ్రీవారు ధూమపాకటమును చికిత్సకులను విలోకించిరి. సాయంత్రము 6 గంటలకా బండి లోగూరునకు బయలుదేరును. డాక్టరు రామారావుగారు ఏర్పాటు చేయుచున్న యత్యంతోపకరముగు వైద్య సేవకే వర్తము వారు చేయగలపని నిన్న విదితమైనదని మదరాసు ప్రెస్ బ్యూరొతిక యభినందించుచున్నది. డాక్టరు రామారావుగారు ప్రతి యొక్క యొ ప్రభుత్వమువారి యొక్కయు మన్నన కెంతయును పాత్రులు.

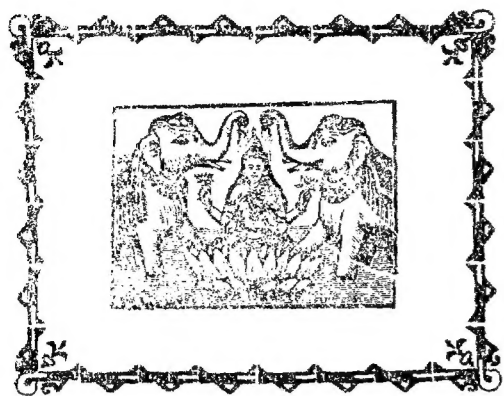
31-వ తేదీ, ఆరువేల కేజీ, చెన్నపట్టణము.

కమ్మవిద్యారులు.

శ్రీసరస్వతీసమాజము. మూలస్వేదనార్థము:—
 నేటిదినిము మాసంతోషమును తమ పత్రికద్వారా ప్రకటింప
 ప్రార్థింపుచున్నాము. నేటిదినిము శ్రీరామమోహనధర్మ ఘోషకభాండాగారములవారు రు 5-0-0 ల గ్రంథములను మా
 గ్రంథభాండాగారాభి వృద్ధికై పోషుద్వారా ధర్మముగా మా
 కు పంపినందులకు మేనుత్సంతోసందభరితులమైతిమి. ఇట్టిమహా
 నీయులకు మా చేయువందనములు తృణామృతములు” అని
 ఆపూర్వాజ్ఞా మొకటరాసుయ్య గ్రంథ నిర్వాహకుడుగారు 12
 వ తేదీన వ్రాసి.

గాంధీదంపతుల రాక.

ఈనాడు తులసి పుస్తకాలము 6 గంటలకు సెంట్రల్ ప్రెస్ చేయవలసి యెదురు చూడబడుచున్నది.

ఆంధ్ర పత్రిక

1915వ సం॥ ఏప్రిల్ నెల 16-తేది.

శుక్రవారము.

రాష్ట్రీయ సమావేశము

ఆంధ్ర సమస్య.

రాష్ట్రీయ సమావేశమున జరిగినందుకు రాష్ట్రీయ సమావేశమున భాగముగా నేర్పడినారనుట యందలక్షించవలయు. వీరు ఆంధ్రోద్యమమునకు వాదనలలో ప్రముఖులు. ఆంధ్రరాష్ట్ర నిర్మాణము శీఘ్రముగా నావలయు ననుభావము నొనగల్గులు. ఆంధ్రోద్యమమును మనరాజధానిగాని ఇతర భాషాపుత్రులు నిరసించి జూరను నీయుద్యమము సహజముగా త్వము గలది గాన నెక్కివచ్చినది. తుదకు దేశీయ మహాసభలో కూడ మనరాష్ట్రీయము రానుండెను. మన ఈ క్రొత్తయుద్యమము పాఠంభమయినతరువాత మన జిల్లాలో నిడివరకు వెచ్చటనో వినరాకుండెన జిల్లాలోగూడ జీవమును దాల్చి కదలికను జూప నారంభించినవి. నిజముగా మన కదలికగాని మన జీవప్రవర్తనముగాని ఇప్పుటి కెంతో యెక్కువ బలము వహించి యుండలేదు. తమ కాలమునంతయు శక్తి సంతయు మహానుభావులు గాకలే హైందవభూమికి నలె మనయాంధ్రభూమికిని తన్మాతమున హైందవభూమికిని నిరంతరము ధాకతోము సేవకబంధ మేర్పడలేదు ఆంధ్రదేశ గ్రంథి భాండాగారము లిప్పుడిప్పుడె యారంభ మొనరి గాని ఇవి ఇంకను బహుస్వల్పముగా నున్నవి. అచ్చటచ్చట స్వతంత్ర విద్యార్థిభావ సూచనలున్నవి గాని వానిపంపునకు దగినయవ కాళములు పొసగలేదు. సభలు సమావేశము లెప్పుటికినీ నెక్కువగా జరుగుచున్నవి గాని వాని తీర్మానములు కార్యరూప మందులకు నాధనసంపత్తి పొందలేదు. వాజ్మయము సృష్టిత మగుచున్నది గాని ఇంకను నింకొక మార్గము కానరాలేదు. ఈ వాజ్మయవ్యాపకము దగిన సందర్భములు గొనుగా సమకూరలేదు. ఇన్నియు మహానుమున ప్రతిమావస్థకు సహజగుణములే. ఇంతకాక ఇంకను నాంధ్రోద్యమసమస్య దేశమున వివిధగా సభము నాలేదు. తగిన రాజపోకలు లేక పోవుటచేత దత్తమండలములకును నుత్తరసర్కారులకును కొంతదూర మున్నది ఇంకను దగ్గర సరిబంధము కుదురలేదు. ఉత్తర సర్కారులవారు కొంత విద్యుదయగి ముందునడచి యున్నారు. నలుకుబడివలెను అధికమైనారు. ఆంధ్రనాయకత్వమును పొందినము నిహించినారు. దత్తమండలములలోని విద్యార్థులు ఇప్పుడిప్పుడు పైకెక్కివ

చ్చుచున్నారు. అచ్చట నింతకాలము ప్రముఖులయి యుండినవారు విశేషముగా ఆంధ్రభాషా పుత్రులు గారు. అయినను నిజముగా నాంధ్రోద్యమసమస్యకు వారును నాంధ్రులే. కారణమువా సర్వలాభాలాభములు ఆంధ్రమండలములనే యున్నవి. వారి సర్వవశైల్యములును నాంధ్రమండలమందే గలవు. వారి భాషయు కొంచె మించుమించుగా నాంధ్రమేయైపోయినది ఆంధ్రోద్యమమునకు నాంధ్రభాషయనలంబననైనను నాయుద్యమ వ్యాప్తి యాంధ్రమండలముల కంతటికిని కలదగుటచేత ఆంధ్రభాషా పుత్రులు కాని ఇతర భాషాపుత్రులైనను ఆంధ్రభాషాపుత్రు లనిపించుకొనదగినంత ఆంధ్రమండల వాసులైన నీయుద్యమమునందు పాలుగొనదగిన వారే. బాగుగా సాంఘిక శాస్త్రపరముగా నాలోచించితిమేని ఆంధ్రోద్యమమునకు ఆంధ్రభాషయు నాంధ్రభాషియు ప్రాణము దేహముల నంటివి. ఈ విషయమును ని త్తమండలములలో చేరుకొని ప్రముఖులయి పలుకుబడి గడిచి యుండువారు గమనించినట్లు కానరాదు. దీనిని స్ఫుటమొనర్చుట ఆంధ్రోద్యమ నాయకుల కర్తవ్యము. ఇది స్పష్టమగువరకు దత్తమండలములలో నిప్పుడిప్పుడెక్కివచ్చుచుండు తన్మండలజాలకు బలవంతముగు నితర భాషాపుత్రుల ప్రశ్నకు సమాధానము లిచ్చుటకును సౌలభ్య ముండదు. ఇతర భాషాపుత్రులు పెదర్థములు చేయకుండుటకును మార్గముండదు. ఈవిధముగా మన సందలములలో వెనుకబడి యుండువానిని అందలి ప్రముఖుల మూలముగా వెంటదీసికొని రావలసిన భార మెంతో కలదు. ఇన్ని యాలోచన యారోము లన్నను ఆంధ్రులొకను నాంధ్రోద్యమ విజయమున కెంతో పరిశ్రమ చేయవలసి యున్నారనట సిద్ధమేయైనను ఇప్పుటి కే యాంధ్రుల పరిశ్రమపై నొక విధముగా సారవ మాంధ్ర సమస్యకు స్వేతికేకాభి ప్రాయులగు పెర భాషా పుత్రులకు కలిగియుంట మాకు సంబోధ హేతువు. ఆంధ్రులు ఆంధ్రోద్యమము కారణముగ నెక్కువ రాజకీయాందోళనమును చలనమును చూపు చున్నారు. దక్షిణ జిల్లాలకంటె నుత్తరజిల్లాలో నెక్కువజీవ మున్నదట. నెల్లూరు నగరమున జరుగనుండు రాష్ట్రీయ సమావేశమునకు దక్షిణపు జిల్లాలనుండియు మద్రాసుపట్టణమునుండియు తగినంతమంది ప్రతినిధులు బయలుదేరి వెడలిననేకాని దక్షిణోద్యమమును నీయాంధ్రోద్యమము విజయమందుభయము కలదట. రానుండు స వత్సరము మలయాళము జిల్లావారో యెవరో యీరాష్ట్రీయ సమావేశము నాశ్వనము చేయవలయునట! ఇదియంతయు దత్తమండలము నందలి యొక్క యాంధ్రప్రముఖులు ఈనగరములోని యొక యాంగ్లపత్రికకు వ్రాసిన మాటలు. ఆతనితో మాకు తగవులేదు కాని దక్షిణోద్యమ (bad movement) మని వర్ణించుట మాత్రము మాకు సరియని తోచలేదు. నేటికైనను నెప్పుటి కైనను మన హైందవజాతి సజీవమైయుండదలంచు నేని యుండునేని దేశభాషలు దక్క మరొండు భాష దేశమంతటి యభివృద్ధికారకము కాజాలదు. దేశభాషలే మనకు జీవమంతిమా వానిననుసరించి రాజకీయ విభాగము లొనర్చుట సర్వవిధముల వివేకయుతము. అట్టి విభాగ మిప్పుడే కాలగునా కారాదా, ముందు కాగని యుండినను నేటినుండి ప్రయత్నము లవసరములా గావా, ఆప్రయత్నము లేరీతిగా చేయవలయును, వీరీతిగా చేసిన దోషము అను విషయములు విమర్శించ దొడంగిన నెవ్వరైనను సంపూర్ణముగావచ్చును. కాని యుద్యమము నే దుష్టమని వర్ణించువారి నలన కొంత వెనుక ముందులరయక ఉజ్జాహము చూపు వారినలన

కంటె నెక్కువ యవసర రాందోళనము జనించును. కావున నట్టి యాందోళనమును గలిగించకుండురు గాక యని మా సోదరులను ముఖ్యముగా మాదత్త మండలములలోని ఆంధ్రోద్యమస్వతి కేకులను హెచ్చరించు చున్నాము. ఇదే సందర్భముననే ఆంధ్రోద్యమపరులను గూడ హెచ్చరింపవలసిన యవసరమున్నది. రేపు రాజాపు రాష్ట్రీయసభకు దక్షిణమండలములనుండి య నేకులు నచ్చినను రాకున్నను ఆంధ్రోద్యమసమస్య యొకటియుండ బట్టియు నౌ! బహ్య సరిసి హెచ్చరికర్పింపవలసి ఆంధ్రోద్యమ పక్షపాతులు అధ్యక్షు లగుటను బట్టియు సమావేశము ఈనగరమునకు దూరము కాని ఆంధ్రమండలముగు నెల్లూరున జరుగుటను బట్టియు నీనగరవాసులైనను మిక్కిలి ఎక్కువగా గాగలరని తోచుచున్నది. ఆంధ్రసమస్య యొక్క నిజస్వరూపమును విమర్శించి చూచి అది ఇతర భాషాపుత్రులనిరసనమున కేర్పడినది కాదని నిరూపించి హైందవజాతీయతక్కి ప్రారంభమై యుత్సవ సరముని ప్రబోధించుట కష్టమమంచి యవకాశ మనివేరుగా జెప్పకకర తేను. కావున నాంధ్రమండలములవారును నేటినుండియే పరిశ్రమచేయ నలసి యున్నారు. తగినంతమంది ప్రతినిధులను రాష్ట్రీయ సమావేశమునకు పంపి యాంధ్రదేశ మీడియమున నెంతహృదయ పూర్వకముగా పనిచేయు చుండునదియు తెలుపవలసి యున్నారు. తమక్రతి నిధుల సౌమనస్యత మూలముగా, నుదారదృష్టి హృత్సము మూలముగా, శాంతవాదము మూలముగా నాంధ్రోద్యమ తీర్మానమును అంగీకృతమైనను కాకున్నను రాష్ట్రీయ సమావేశమునకు నివేదింప నలసి యున్నారు.

కార్తికలు ప్రభువుగారు.

చర్చాస్పదములగు విషయములను శాసన సభలలో గూడ నుపపాదింప రానివి శ్రీహర్షింజి ప్రభువుగా రాజ్యపించిన తరినివంగ రాష్ట్ర ప్రభుత్వమువారు జిల్లా పరిపాలన స్వతంత్రమును ప్రచురపరచినందులకు తీవ్ర విమర్శనము లనేకము జైలు దేరినవి. ఈవృత్తాంతమునందు వంగదేశ యవజ నులపై పెక్కునేరము లాలోపింపబడినవి. అంతం బోక ఏమహానీయుడు విశ్వజన పూజ్యుడని తలప బడుచున్నాడో ఏ పూతచరిత్రుని పాపనామము ప్రతిహైందవ గృహమునను నిరంతరము స్మరింప బడుచున్నదో అట్టి యుత్తమోత్తమ చరిత్రుడగు వివేకానంద స్వాములవారి పైన గూడ నిందారోపణము చేయబడినది. ప్రస్తుతమున వంగదేశమున జరుగుచున్న యరాజక కార్యములను చేయునట్టి యుక్తభావమున కామహానియుని బోధనలే మూలాధారములని స్వంత్రాంతమున వ్రాయబడినది. దారుణముగు కట్టియపనింద మోపబడుట వలన నొక్క వంగదేశమునందు మాత్రమేగాక హైందవులు తమ వైషమును సేపించు నెల్ల ప్రదేశముల యందునుగూడ ప్రజల మానసముల సధికాగ్రహభావ ముంకురించినది. అయిత మగు విద్యనభ్యసించిన యవకులు కనులను మూసికొని పాశ్చాత్యలోకాయతనమున దుముకకుండ నిలువరింపగలిగిన దా మహాత్ముని సద్బోధనమే. వంగదేశమున నాగ్రవాభావమత్యధికమైనది. చర్చా విమర్శనములు మితిమీరి పోయినవి. వంగరాష్ట్ర విభజన సందర్భమునతప్ప నిట్టియాగ్రహ భావ మెన్నడును కలిగియుండనే లేదు. ఆ విభజనమున వంగదేశము లెండు చీలికలుగ మాత్రమే చిల్చుబడినది. నేడన్ననో వేన చేలుక కా ఘాతంబులకు

విరోధా మహాసంగ్రామము

ఇంగ్లండు

తెలుగు విల్లులు

లండను, ఏప్రిల్ 14:—8, 9 మాసములలో దీర్చబడు పత్రముల నీకిందిధరలకు కోరికగా లుబ్ధులనుకొని యున్నారు. 100 పానములనుకొని 8 మాసములలో దీర్చబడు పత్రము పా 99-6-8; 6 మాసములలో దీర్చబడునవి పా 98-8-7; 3 మాసములకు దీర్చబడునవి పా 97-8-6; ఈధరల ప్రకారము పాలు 13, 1003 2 3/4, 85/8 3 3/4 నొక వడ్డీ కిట్టును.

దొరతనమువారు గోధుమలను గొనకుండుట.

లండను ఏప్రిల్ 14:—మరల పంటలనుకొనకమును ధాన్యపుష్కకములను కావలసికొనిన సుధామయగునని కోరుచున్నది. కావున మామూలు రైతులను కిట్టించి కలుగకుండుటకు గోధుమలనుకొనకు మానివేయియియ్య. అని దొరతనమువారు ప్రకటించిరి.

గురిచేయ బడినది రాజకార్య నిపుణులను జనరంజకులునగు కార్మికులు ప్రభువుగారే అట్టివృత్తాంతమును ప్రకటించు పోరాటాలు నెట్లుచేసిరిని పెక్కుమంది యక్కజంపడ సాగిరిగాన నీ సందిగ్ధమును తొలగించుట కిటీవలజరిగిన నొక రాష్ట్రీయ సభలో క్రికార్మికులు ప్రభువుగారిటుల నుడివిరి.

“దీనిని ప్రకటించుటకు నేనేయుత్తరవాడిని. నెరవా రెవ్వరునుకాదు. నేనేవాద్యుడను. నేనందులకు పశ్చాత్తాపము నొందుటలేదు. అతడినమును కొన్ని ప్రతికలలో నాయకుడు వ్యాసములలో చర్చాస్పదములగు విషయములు కొన్ని ప్రకటించబడుచునే యున్నది. అట్టి వ్యాసములను చదువుటకు నా మిత్రులలో నొకభాగము వారికెట్లు నిష్ఠముండదో అటు లనే ఈవృత్తాంతమును చదువుటకు నామిత్రులలో రెండవ భాగము వారి కిష్టముండదని నే నెఱుగుదును. నేను తప్పుచేసి యుందును. నేను తప్పుచేసినుకొంటుంటినినాతో నెవరైన చెప్పినను నేను వారినినింకంపను. నా హితముదేశమునందు పూర్వపరిచయమేదీయదు. నిపుడునుకొని రాష్ట్రపాలకత్వమును వహించిన నేను వారికి సుఖమునందలి సభ్యులలో నెవ్వరును చేయకాలనితప్పులను గూడ తరుచుగ చేయుచుందును కాని నేనందులకు కొంతవ్యాపదేశము నొనర్చుగోరెదను. నాయధికార కాలపరిమితమున రెండుకత్తెలములు మాత్రమే కొరత వడియున్నది. ఏదీచేయుటకును గూడ నీకాలము చాలసంత తక్కువగానున్నది. నేను చేయదలచినవిలో నత్యల్పభాగమునే గాని అంతకన్న హెచ్చుకేయట కికాలముచాలదు. ఆవృత్తాంతమును ప్రకటించుటకు నే ననుమతించుటయందు కాలహరణమునుకూడ తీయుటయే నాముద్దేశ్యముగానందెను. నాకెట్లు నాలోచనచెప్పుచుండినో ఈవృత్తాంత ప్రకటనము వలన ప్రజలకందరికిని తెలియగలదు. ఆ ఆలోచనలయందుగల లోపమును నాకరింపదలంచినచో ప్రజలెరింగుట కవకాశము కలుగునుగాననే నేయిందుల కంగీకరించితిని.”

ఈమూటలవలన శ్రీవారి యుదారభావమును ధారాళ చరిత్రయును, ధైర్యోద్ధరగామునందు గల యుత్సాహమును నేషకాలమందులకతి స్వల్పము గదయనుచిచారమును నిష్పక్షకాతలబుద్ధియునుమరి యొకసారి భారతీయులందరు లెస్సగ నెరుంగ గలిగిరి. ఈయహానీయుని ఋజువనర్తనము వలన దేశీయుల కందరికి నిసభిభవరడి దేశమున నడుగు పెట్టిన గడియనుండియునాయనయందధికముగ భక్తియును ప్రేమయునుప్రబలి యుండెను. ఇప్పుడాభక్తి ప్రేమలు సమాప్తగణములుగనతితయించినవనినుడు నడగును. భారతదేశ భాంధవుడగునీమాన్యచరితుని జగదీశ్వరుడు నిరంతరమును రక్షించుగాక. ప్రస్తుతమున భరతనర్తమును పరిపాలించుచున్న ప్రభువు లందరును యుదారభావ పూరితులగుట దేశకల్యాణమునకు శుభసూచక మునడగును.

మూసిని పేధము.

లండను, ఏప్రిల్ 14:—దూదిగూడ శత్రుదేశమునకు పోనియ్యగూడని వస్తువులలో నొకటిగా నీగజేయుటకు కలిగడి ప్రతిఫలము లంతగా లేకపోవుననిన దూదిని అట్టివస్తువులందు జేర్చుట యనావశ్యకమని కామన్వేసభలో నేటిదినియును పింగోజుగాన చెప్పిరి.

ఉద్యోగాభివృద్ధి.

యధా మారంభమైనది లగాయతు 1546 ముగిసె యుద్యోగములు హెచ్చుచేయుట దేశమున విరంధ్యము తమతమ విధానములను తృప్తికముగ నెరవేర్చుచున్నారనియే చెప్పెంటుగాన నిన్నటిదినియును కామన్వేసభలో నుడివిరి.

విల్ హెల్మినా యోడను విడుచుట.

లండను ఏప్రిల్ 14:—విల్ హెల్మినా, హెబెర్నీయమున సరకును బ్రీటీషువారు తీసుకొను వస్తువులకు నష్టము ముజర యిచ్చుటకును ఓడను విడుచుటకును ఒప్పికొనిరి.

ఒడలలోని కొంతసభలమును

దొరతనమువారు నశిపరచుకొనుట.

లండను ఏప్రిల్ 14:—ఆస్ట్రేలియా నుండికచ్చు యోడలలో చలువ గలిగినచుటకు కర్మచయోగింపబడు స్థలమును దొరతనమువారి హక్కియు చేయకలసిన వారని లండను కెటెట్టునందు బ్రకటించబడెను.

మందుగుండును తయారుచేయుభ్యాకొరిలు.

లండను ఏప్రిల్ 15:—దేశములోనిగొంధ నైతిక నేరకు ఏర్పరచబడె యుండెదనియును మందుగుండు మొదలగు యుద్ధసామగ్రిని తయారుచేయు భ్యాకొరిలలో కావలసినంత మంది కూలీలను పెట్టవలెను. అనికి చదువు ప్రభువు ఇంజనీరు సంఘమువారికిచెప్పినట్లు ఆసంఘపుచైరమెను తెలిపినాడు.

బ్రిటీషుసేన లక్షకుపై చిల్డర నష్టమొనడి.

లండను ఏప్రిల్ 15:—చిల్డర 11వ తారీఖునరకు బ్రిటీషుసేనలో 18934 మంది నష్టమొనగరి తెప్పెంటుగాన కామన్వేసభలో చెప్పిరి.

11 వేలమందియును సేనలో చేరిరి.

లండను ఏప్రిల్ 15:—యురాలను సేనలో చేర్చుటకు పోరెడిచలో సభ్యునిగిరి. ఈసభలో ముగ్గురు ఇప్పటి 11 వేలమంది యురాలను సేనలో చేర్చుచేయుచున్నారని ఇంగ్లాండుదేశపు లార్డు చీఫ్ జడ్జిగాన చెప్పిరి.

యురాలను సేనలో చేర్చుటకు ఏ ఏడినసంఘమును వారు చేసినవికిగాను మెచ్చుకొనుచు కంచనప్రభువు పంపిన టిల్లిగ్రామును సభలో చదివిరి.

సామ్రాజ్య ప్రతినిధి సమావేశము.

హోగ్గర్లుగారి ప్రసంగము.

లండను ఏప్రిల్ 14:—కామన్వేసభలో ప్రశ్నలకు సమయము సామ్రాజ్యప్రతినిధి సమావేశమునుగూర్చి హోగ్గర్లుగారు కొన్ని ముఖ్యములగు విషయములచెప్పిరి. వారిట్లు చెప్పిరి. ఈవిషయమున నేమిజరిగినదియు తెప్పించి సభవారి సెల వైసవో చెప్పెదను. యుద్ధముపోసగినపుడు మామూలు సమావేశముల కెకరకు వచ్చుచుండినో వారు యధాప్రకారముగ మేసెలలో సమావేశమగుటకు ఏర్పడదని సామ్రాజ్య దొరతనమువారు నెఱుగిరి. ఈవిషయము అధినివేశములవారి కిని మనకును ఉత్తరప్రత్యుత్తరము లేవీయు జరుగలేదు. యుద్ధము జరుగుచున్నపుటికి సామ్రాజ్యప్రతినిధి సమావేశము మామూలుగ జరుపుట మంచిదని ఆస్ట్రేలియా ముఖ్యమంత్రిగారి యభిప్రాయముని చెలిసినది. నే నీవిషయమును ఇతర యధినివేశములవారికి చెలిపితిని. ముద్దము జరుగుచున్న కాలమున దీర్ఘ సమావేశమగుట దుష్టము కాకపోయినను కష్టతరమని వారు చెప్పిరి. రెండుదేశములనండి మంత్రులవచ్చుటకు ఏర్పడదనుట గుప్తము. నేనప్పుడు ఆస్ట్రేలియా మంత్రిగారిగు ఫిషరుగారికి అందను నేకగ్రీకుముగ సమావేశమునకు వ్యతిరేకముగ నుండిన నియు ఆ కారణమున సభనగూర్చి ఏర్పడదని యొప్పికొనెదరని

యు చెలియవచ్చిరి. ఆవైని ఈవిషయము నేనంతగా నొక్కనని ఫిషరుగారు జవాబులిచ్చిరి. కొన్ని దినముల క్రితము ఫిషరుగారు బ్రిటీషుదొరతనమువారి లేడి మంచినదితోచిన నది నాకును మాదొరతనమునకును మంచిదేయగునని చెప్పిరి. దెలియజచ్చినది. ఇంతయునే చెప్పవలసినది. వారు నాతోకలగామును యిట్లనివాసిరి. సభాసమావేశము నాపుటకు తగిన కారణము లున్నవని నేను ఒప్పుకొన లేకపోయినను సమావేశము నిలుపుటకు సంతోషపూర్వకముగ నొప్పుకొనుచున్నాను. అయినను ఈవిషయమున అన్నిచిట్కాలును పోనట్టజాలు విధానము కట్టి మనకు గలదు. మన యభిప్రాయములను క్రిరాజుగారి కార్యములు నేకీభవించునపుడు మాయభిప్రాయముల విషయమున ఎంతగా నొక్కము. యుద్ధకాలమున సామ్రాజ్య విషయముల నధినివేశములనా రెట్లు గమనించునోయు గిడియే దెలుపును. ఈసందర్భమున నే నెప్పుడు హాసేను మామూలు సభనుగూర్చియే ప్రసంగితిని. మామూలు సభయన ఆ యధినివేశములమంత్రులను వచ్చి తీర్మానము లంగీకరించుట, వ్యవస్థ కలిగి చర్యలు జరుపుట, ఈవచ్చులను ప్రజలకు దెలుపుట, ఆవైని గ్రంథ ప్రకటనము మున్నగు విధానములన్నియు జరుగవలెనని నాయభిప్రాయము. ఇట్టి సమావేశ మిష్టితిగతుల జరుగదని నాయభిప్రాయము. కాని సమావేశము నాపుటకు నిశ్చయించితిని యధినివేశములవారికి దెలుపనపు డాయా దేశముల రాజ్యప్రతినిధుల కిట్టి నాన్దరంపితిని. “మీముఖ్యమంత్రిగారితో కాలము వచ్చినపుడు సంధిపరీతుల జర్పించుచున్నాడని వారికి దెలుపును.” ఈవిషయమున సామ్రాజ్య దొరతనమువారు వారు చెప్పిన చొప్పున గమనింతును. సామ్రాజ్య ప్రతినిధి సమావేశమును గూర్చిన నితిగతులు దొరతనమువారి కెంత స్పష్టముగ చెలియునో ప్రజలకు గూడ నట్లే చెలియుటకు గాను కాలము నతిక్రమించితిని. పా 500 ల బహుమతి యిచ్చుట.

లండను ఏప్రిల్ 15:—సిటి ఆఫ్ కేంబ్రిడ్జు నోడను జర్మనీవారి యంతగొమినండి దప్పించి సామ్రాజ్యమున గనబడినవిగుల కావూడ కుప్పానుకొనివలెనని తీర్మానము పురాధ్యక్షుడు పురమంధిరమున సోమవారమునాడు పా 500 లు బహుమాన మొసంగున. ఈ యోడనుకొండ గంటలకును కిరంగుల బారుచేయియే తెరిమిరి. క్షిప్రము చెట్లుబతగినను గమము మందమెప్పు ఓడలోనివారు అంతగ్గాను ముట్లపుడును వెకకుండునట్లే యోడను నడపిరి. ఈదేశయం దాయోడ రెండుసార్లు చుట్టుతెరిచు

ప్రాయు

పరాను అధికారుల ప్రకటన

పారిసు ఏప్రిల్ 14:—పెర్రును, లెస్ ఎపర్లెసు, యి ముద్రాబోయలనద్ద జర్మనీవారు పట్టికొట్టెను లాన్సుకోగారి వెకుట గొట్టితిమి మము శ్రేష్ఠులు తుపాకులకు ఫిరంగులకు బట్టికొంటిమి అని నిన్నటిరాత్రి ప్రకటించబడెను.

పారిసు ఏప్రిల్ 15:—పెర్రును, లెస్ ఎపర్లెసు, డాలీ మాంటిమేలీనయలందు జర్మనీవారు ప్రతికారములకు కృత్రిబుచ్చితిమి. మనము ఖేదీలను, తుపాకులను ఫిరంగి కోకనాని బట్టికొంటిమి సాయంకాలమున ప్రకటించబడెను.

పెట్రోగ్రాడు ఏప్రిల్ 15:—ఉజ్బెక్కునును ముంకింకుల పోరాటముజరుగుచున్నది. వాలానేజ్కిగట్టులనై శత్రువుల నేకపర్యాయములు ప్రతికారములు సల్పిరికాని నెకకునొట్టితిమి వేయిమందిని ఖైదీలుగబట్టితిమి. బకివి నాజ్జీల్నిచి ప్రాంతముల శత్రువులనునవైబడ యల్పించిరికాని వృథా యయ్యెను. ఎండవలన మందుకరగి ాటులు పాడగుచున్నవి

లండను ఏప్రిల్ 15:—రెడ్డు సాయంకాలము ప్రకటించినది:—ఆగ్లోనులో కందకములలోనుండి చేసినయుద్ధము నందు మనకేలాభము కలిగినది. ఇక్కడనుటకు నాజ్జీల పేయి చేయి ఆగుచున్నది. లాన్సుకోగారి జర్మనులనుసానులనై ఫిరంగులు కాల్చినారు అంతేకాని కందకములనై పడలేదు. వాయిస్ డెయిలీ పరగజాలో మనకే ముందుకువెళ్లి జర్మనీవారి ప్రధాన కందకములను, ఖైదీలనునొచ్చి 400 గజముల పొడవు. నూరుగజములలోతుగట్టి నేలనుపట్టుకొనినది. వాయిస్ డిమాన్డు మేనులోను లాన్సుకోగారి న్నాడులోను ముంకిటకు సుసానించిన స్థానములను బలపరచితిమి. లాన్సుకోగారి కుట్రకు చూపిమును ఉన్న ఏవీలున్ననద్ద మనకెద్దఫిరంగులు జర్మనీవారి కందకములను, వారు తలదాచుకొనటకు కలుకొనిన ఇండ్లకు, పూర్తిగ నాశనముచేసినవి. మనకేనాజ్జీల కెర్రాటుకు నైర్మలి యా గావన్న పెనెక్ రెయిన్ కాఫ్ అను గ్రామముల వైపుకు 15000 గజములు ముందుకు వచ్చినది.

ఈయందుకము

మిత్రమండలి ముందుకు పోవుట.

లండను ఏప్రిల్ 15:—ఈవారాంతము ఈజిప్తందద్ద జరిగిన పోరాటమునుగూర్చి యిట్లు చెలియుచున్నది. మొరటుకొంటిమి

జర్మనీ వా రీతి నును దాటివచ్చి ప్రార్థనములో మనవైబడిరి అనుయాయుడే వారికి సహాయము శత్రుసేనలవచ్చినవి. అప్పుడు రెండు కోజులవరకు యుద్ధము జరిగెను. దెల్లియం వారు జర్మనీవారిచే మంచి చేయబడుచుండే యని భయ పడెను. కాని ప్రాంతిజారు తోడ్పడిరి. అసమయమున నీ బ్రిటీషువారి ప్రార్థనమునందలి వెలుపలి భాగమువారు సన్నీ లతో శత్రువులవై బ్రిటీషువారి జగదేవ దాపరిగట్టు వెంటడి జర్మనీవారి వెనుకకుగొట్టిరి. ఇందుచే శత్రువులబలము చెడి నది. రెండువల తొలిజయించారును ప్రాంతివారునకలసి కాలువ యవలికి వారినిగొట్టిరి. ఇప్పుట బయలుప్రదేశమునందు మిత్ర మందలివారికిరంగులు శత్రువులకు నరుచుడినవి. మిత్రులం దలిపంతు సాక్షి మైలుదూరమున ముందునకుబోవుచే యీ పో రాటమునకు ఫలితము. జర్మనీవారిలో హతులైనవారిని పూ ర్ణముగై పుణ్య సహాయముచేయవలసివచ్చెను. మిత్రులందలి వారికి నష్టము గొడి.

బెర్లినుము

జెప్పిలినుకు దెబ్బలు తగులుట.
ఆంధ్ర 14.—ఇప్పటివరకు తుపాకిదెబ్బలు దినన యొక జెప్పిలినుయొడ తొలిజయంలో దినన. ఈగారి యొడ కెక్కువదెబ్బలు తగిలెను.

ఇటలీ.

ఇటలీవారి రాయబారము.
ఆంధ్ర 14.—తాను యుద్ధములో దిగవలెన ఊరకొనుటకు గాను ఇటలీ ఆస్ట్రీయాను కొన్ని వరకులు కోరెను. ఈవరకులకు ఆస్ట్రీయావారు యిదివరకు అంగీక రించలేదు. ఇటీవల ఆస్ట్రీయావారు మొదలగు రాజులు సభ చేసిరి. ఈసభకు జర్మనీ చక్రవర్తిగారు కూడ వచ్చి ఇటలీ వారు చెప్పవరకులను అంగీకరింపుడని ఆస్ట్రీయావారికి నలహా యిచ్చెను. ఆస్ట్రీయావారు ఆవరకులకు అంగీకరించిరి. అని స్వారిసునగరము నందలి ఒక పత్రికయొక్క కోము విలే జరి తెలిపినారు.

విద్రాండు

విల్లాండు గవర్నరు జనరలుగారు
ఆంధ్ర 14.—వింహరక ప్రభువుగారు ప్రభువుగారు దెల్లివలం దూరెరి. వీరి కన్నీతరగతులవారు నావ్యాసమొనగిరి.

ఆస్ట్రీలియా

ఆస్ట్రీలియా దేశము.
జెడ్ ఆనుపత్తిని ఏర్పరచుట.
ఆంధ్ర 14.—ఆస్ట్రీలియాదేశమువారు నేయి మంది కోరులుండుటకు వీలైన ఆనుపత్తికి నొకర్లకు కావలసిన ఖర్చును భరించెదమని ఆంధ్ర నగరమునందలి యుద్ధపుకచ్చేరి వారికి తెలిపిరి.

రుష్యా

పోరాటము జరుగుచుండుట
రెట్రాగ్రాదు ఏర్పరచుట.—ఈజిప్టు కనుమ కద్ద పోరాటము జరుగుచున్నది. కల్మసిలుకు దక్షిణ మున నున్న గుట్టల మీద శత్రువుల సేనలూరు మన వైబడిరి. కాని వేలకొలదివైబడిలను బట్టుకొని వారిని వెనుకకు గొట్టిరిమి. బకోవియాయందును జెన్సివిన్ ప్రాంతములందును శత్రువులు మువైబడ ప్రయత్నించిరి. కాని వారి ప్రయత్ని ములు స్వల్పములయ్యెను. ఎండవలన మంచుకరగ వారింభించి పోటులు పడచుచున్నవి. అని దొరతనమువారుదెబ్బచుచున్నారు.

కార్పేతియా యుద్ధము
జర్మనులు సేనలను తీసికొనివచ్చుట
ఆంధ్ర 15.—పంపనీరుపత్రిక ఆంధ్రను విశ్లేషణ చేయుచుండెను పర్యచుచున్నాడు.—కార్పేతియా లో ఏర్పరచుచుండెను జరుగుచున్నది. ముంగిలవచ్చుచున్న రష్యను సేనను నిరోధించుటకై దక్షిణభాగమునకు జర్మనులు చాలసేనను తీసికొనివచ్చిరి. రుష్యావారు గుట్టలను స్వాధీన పరిచుకొనకుండ చేయుటకై జర్మనులు సేనలవచ్చిన వెంటనే హంగరీరాష్ట్రమునకు మొగదలనుగొ కొండపొంతములకు

పంపబడుచున్నవి. జర్మనీవారి సేన నెక్కడనుండితీసికొనివచ్చి నది తెలియదు. పోలండులో జర్మనులు శత్రువులనుపోసికొని ముందుకుబోవుచున్నామనాగలేదు. బహుశా ఈసేనలెక్కడ నుండి వచ్చియుండును. కార్పేతియాలో జర్మనీవారి సేన 8 అయిపోజియండవచ్చును. మొత్తముమీద 12 అయి 25 వేల మంది యుండవచ్చును. వీరందరు కార్పేతియాకొండలనుదాటి ముందుకు వచ్చుచున్న రష్యను సేనలను యెదిరించుచున్నారు. రుష్యావారి స్థితిగతులు.

అనేకస్థలములలో రుష్యావారు తొలి జర్మనుల నెది రించుచున్నారు. కొన్నిస్థలములలోని జయప్రదములగుచున్న వి. కొన్నిచోట్ల సాగుటలేదు. మొత్తముమీద స్థితిగతులు రుష్యా వారికి అనుకూలముగ నేయున్నవి. రుష్యా సేన శత్రువులను వెను కకుత్రోసికొని, ఊరకముందుకు బోవుచున్నది. ఇందువలన వీరికే లాభకరముగనున్నది. ఈయుద్ధమువలన హంగరీరాష్ట్రపు స్థితిగతులు ఏదోఒకటి తేలును. అందుచే నీయుద్ధము విష యమై జర్మనులు ముఖ్యముగ పనిచేయుచున్నారు.

ఆస్ట్రీయా జర్మనీసేనలు.
గొప్పగొప్ప ప్రైకాధికారులందరు రజరంగమునకు సమీ పున నున్నారు జర్మనులే అధికారము నంతన బూని సేనలను నడిపించుచున్నారు ఆస్ట్రీయావారికంటె వీరి ప్రాబ ల్యమే యెక్కువగనున్నది. ఇంకను యుద్ధము తీవ్రముగ నే జరుగు చున్నది. రుష్యావారికి, విశేషించి శత్రువులకును చాలనష్ట ము కలుగు చున్నది. రుష్యావారు ఉత్సాహముతోను, నమ్మ కముతోను పోరాడుచున్నారు. ఉత్సాహమును నమ్మకమును సగము కార్యమును నెరవేర్చినవి.

ఉజుకుకునుమగదయుద్ధము
ఉజుకు కనుమలవద్ద తీవ్రయుద్ధము జరుగుచున్నది. స్థితి గతులు రుష్యావారికి అనుకూలముగ నే యున్నవి. బుకోవిసా లో నున్న ప్రెస్టమును మరలించుటకు జర్మనులు చేసిన ప్రయ త్నములు వృథాయైనవి. జర్మనుల కీ ప్రయత్నములో చాలనష్ట ము కలిగినది.

జర్మను చక్రవర్తిగారు.
క్రాత్తనైనిట్టులు బుడాపెన్ నగరమునకు రైల్వేమీద వచ్చుచున్నారు. జర్మనుచక్రవర్తి కైజరుగారి ప్రాంతములకే వచ్చుచున్నారు

జర్మనులు దెస్సిచోవుట
ఖుయిలీగ పంపబడిన జర్మనులొక తెలియజేయు చున్నారు.—యుద్ధములోకంటె ఇక్కడనుండి అక్కడకును అక్కడనుండి ఇక్కడకును పంపించుటలననే మేముదెస్సిచోవు చున్నాము. ఒకవైపునదెల్లియము ప్రాంతములోను, మరియొకవై పునపోలండులోను, ఇంకొకవై పునతూర్పురష్యాలోను పోరా డుటకులన మాకెంతో కష్టముగనున్నది. రుష్యావారు క్రాత్త ప్రయత్నమును మొదలు పెట్టికప్పుడెల్లను ముందుగ జర్మనులు నార్వేసేనలను తీసికొనివచ్చుచుండురు.

రుష్యను సేనలు.
రుష్యను సేనలెంతకు తరుగునట్లులేవు. ఈనైనిట్టులు యుద్ధ ములో చాల సామర్థ్యమును కనుపరచుచున్నారు. ఇదియెం తయు ముఖ్యమైనది. ఉత్తముమైన జర్మనునైనిట్టులంత గరిగపో రాదుచున్నారు. రజరంగమునకు మొదలునున్న వారు జర్మ నులకంటె బాగుగా పోరాడుచున్నారు. రుష్యావారి ఫిరంగు లనుకూడ అక్కడవైపున అక్కడకు నులుపుక తీసికొనిపోవ చున్నాను. ఇవి మంచిసామర్థ్యముగ పనిచేయుచున్నవి. దీనివలన జర్మనులకు విస్మయముకలిగినది. హంగరీలో యుద్ధముజరుగు నని జర్మనులెన్నడు అనుకొనలేదు. ఇందుకువిశదముగ నిక్కడ తీవ్రమైనయుద్ధము జరుగుచున్నది.

అధికారులకు వచ్చినవార్త.
సిమ్లా.—హిందూదేశపు మంత్రిగారిసంగతులను తెలియ జేసిరి.—కార్పేతియాలో 11, 12 వ తేదిలను చాల తీవ్రముగ జరిగినది. దుష్టాకరుములకు దక్షిణభాగమున రుష్యను సేనలు ముందుకుబోవుచున్నవి. చాల తీవ్రముగ పోరాడి ఉజుకుకు మలవద్ద జయించిరి. ఈకనుమకు ఉత్తరము నాలుగుఅయిదు మైళ్ల దూరములోనున్న కొండలపట్టుకొనిరి కొన్నివోమీదకు చాలసేనను తీసికొనివచ్చి ఆస్ట్రీయావారు ఫట్టదలతో రుష్యా వారి నెదిరించిరి. ఇక్కడ చాలతీవ్ర యుద్ధముజరిగినది. రుష్యా వారు ఆస్ట్రీయావారిని వెనుకకుగొట్టిరి. హంగరీలోనికి వచ్చు టకు ముఖ్య కనుమలలో నొకటియగు, ఉజుకుకునుము ఆస్ట్రీ యావారి చేతులలోనేయున్నది. కాని, స్థితిగతులన్నియు తమకు అనుకూలముగనున్నట్లు రుష్యా నైనికాధికారులు చెప్ప

చున్నారు. దీనివలన ఆస్ట్రీయా-హంగరీలు రుష్యావారి వశము అగునను భయమువలన ఆస్ట్రీయా జర్మనీలు దిట్టముగనిలిచి నిరోధించుచున్నవి.
నీమొదకు పడమటనున్న రజరంగమునందు జర్మనీవారు యెదిరించి నప్పుడెల్లను రుష్యావారు వెనుకకు గొట్టుచువచ్చిరి.

బ్రిటీషువారు తురుష్కులను తరుముట.
ఆంధ్ర 14.—తురుష్కులను మద్యమును అర బ్బుమును 28 వేలమంది మెసాపొటేమియాలోని ప్రైవావద్ద బ్రిటీషువారివైబడిరి. వీరివద్ద 28 ఫిరంగులున్నవి. మంగళవారము నాడు బ్రిటీషువారు శత్రువులవైబడ వారంభించిరి. 18 ఉద్యో గియులను 300 భటులను 2 ఫిరంగులను అనేకములగు భయము లను బట్టుకొని బ్రిటీషువారు తురుష్కుల ను తరముగతరిమిరి. సోమవారమునాడు బ్రిటీషు వారెవరును హతులుగాలేదు. 4 ఉద్యోగియులను 28 సైనికులను 65 వైందపులను గాయ ములు తగిలినవి. అని వారతనమువారు ప్రకటించిరి.

బల్గేరియా
బల్గేరియావారు జర్మనీవారి అప్పు.
ఆంధ్ర 14.—జర్మనీవారు బల్గేరియాకు వాయిదాల మీద అప్పును ఇచ్చుచున్నారు. బల్గేరియా యుద్ధములో దిగునను భయమువలన ఏప్రిల్ 1 వ తారీఖు వాయిదావైకము పంపలేదు. అని స్వారిసు నగరమునందలి నెంట్లర్ న్యూసుకంపెనీ విశ్లేషికి బల్గేరియాముఖ్య పట్టణ మగు సోఫియానుండి తెలియవచ్చినది.

దక్షిణహిందూస్థానము
పెంట్లాండు ప్రభువుగారి పర్యటనము.
కూనూరు ఏప్రిల్ 15.—పెంట్లాండు ప్రభువుగారు 17 వ తారీఖున మొట్టపాలెమునుండి మోటురుబండిమీద ఉదక మండలమునకు వెళ్లుచురు. 19 వ తారీఖున హూబల్లికి వెళ్లు చురు. అక్కడ విందారగింతురు. 22 వ తారీఖున గవర్నరు గారు సునగాల్లోని తోడిలపారశాలను చూచుదురు.

దెబ్బలుతగిలిన సయినీకులు.
తూర్పు ఆఫ్రికానుండి వచ్చుట.
బెంగుళూరు ఏప్రిల్ 16.—తూర్పుఆఫ్రికా యుద్ధ ములో దెబ్బలు తగిలినట్టియు, జబ్బుపడినట్టియు రమారమి 50 మంది సయినీకులు కేటిఉద్దమున చేర్చు పురిమీదగ రైలు మీదవచ్చిరి. వీరందరు, మోటారుబండమీదను, మరిఇతర సాధనములవలనను, వైద్యశాలకు తీసికొనిపోబడిరి.

బొంబాయి
సర్ పాపూర్జీబోచా.
బొంబాయి ఏప్రిల్ 15.—కోరికలము నుండియు సర్ పాపూర్జీ బోచాగారికి క్షయతగిలెను వైద్యులుగిరిని బోచాకు వైశ్యవలసినదని కోరికను, తనివారను మెయిలు స్తీచుకుమీద దయచేయుదురు.

వడ్డానులో పత్తివ్యాపార తగ్గులబడుట.
12 వేలకష్టము.
బొంబాయి ఏప్రిల్ 15.—భారతగర్ సంతానము నకు దగ్గరనున్న వడ్డానులో ఒకపత్తి ఫ్యాక్టరీతగులబడి 12 వేల రూపాయల నష్టము కలిగినది.

విచిత్రముగ పిల్ల.
బొంబాయి ఏప్రిల్ 15.—భారతగర్ లో రెండు తలలు, నాలుగుచేతులు, నాలుగు కాళ్లు గల పిల్ల పుట్టినది. డాక్టర్లు ఆకర్షణకు చున్నారు.

లంచపు కేసులో అప్పీలు.
కలకత్తా ఏప్రిల్ 15.—డాక్టరింగులో పోలీసు ఇనస్పెక్టరుగనున్న క్లాడుసింసన్ ఆముత్య అపట్టణములోనున్న హిన్ గన్ కంపెనీవారిని ఒకసందర్భములో మూడువేలరూప్య యలను, రెండు ఉంగరములను లంచముగానిమ్మని కొరెను. అందుపైని యితనిమీద లంచము కేసుచేసిరి. డాక్టరింగు కేసున్న జడ్జి విచారించి 8 నెలల కఠినశ్రమవిధించెను. నేడు కలకత్తా హైకోర్టులో జడ్జిలగు చిట్టీ, బీచికాపుగారు దోషిపక్షమున వార్తనుగారు అప్పీలు దాఖలుచేసికొనవలసి చేదుచు ఈక్రింది విషయములను చెప్పెను. “దోషిని ప్రాసిక్యూటుచేయుటకు దొరతనమువారి అంగీకారము పుచ్చుకొనలేదు”.
క్రింది కొద్దవారు యావిషయమును ఆలోచించనందు నను, రికార్డులేనందున, హైకోర్టు జడ్జిలు అప్పీలుకేసుకు వచ్చే మంగళవారమునకు వాయిదావేసిరి.

జమే జం-వదు మానవప్రపు కేసు.

జంబయి ఏప్రిల్ 15:—జోరాస్త్రి యను సంఘ కమిటీ కార్యదర్శియు, ప్రస్తుత జమే జం వదు ప్రతికూల మాన వస్తాభియోగమును నిర్దేశించిరి. ఫిఫ్ (వెస్ట్) మేజిస్ట్రేటుగారి వలన ఈ కేసు విచారణపడుచున్నది. ఫిర్యాదు పత్రపు సాక్షుల కాగితము పరిశీలనచేసి పార్సీరంధ మగును. ఈ కేసు ఇంతటినుండి కోర్టు మాసివేసిన దివము లలో తప్ప తక్కిన రోజులలో క్రమముగ విచారణ జరుగును. ఈ కేసు ముగిసిన తరువాత జమే జం వదు పత్రికాధిపతులు తీసికొని వచ్చిన, కేసు విచారణపడును.

కలకత్తా

కార్నవాల్సు చాకుచాక్రము.

కలకత్తా ఏప్రిల్ 15:—కార్నవాల్సు చాకులో నిటీ వల హత్యచేయబడిన నురేఖింద్ర ముఖర్జీ మరణముగురించి పంచాయితీ దారులు తిరిగి విచారణచేయ నారంభించి తుపాకివేయుటవలన దెబ్బబడినట్టి ఇతను చనిపోయియున్న తీర్పు చెప్పిరి. హత్యతో సమానమైన ఘాతకృత్యమును చిత్తప్రేమ రాయ తదితరులు చేసిరి.

కాశీపద ఘోషమును అరెస్టుచేయుట.

కలకత్తా ఏప్రిల్ 15:—కాశీపద ఘోష అను బంగారీ యువకుని రంగూనులో అరెస్టుచేసినట్లు మంగళవారము సాయంకాలము కలకత్తాకు వార్తవచ్చింది. రాజబాబాబు బాంబుకేసులో కాశీపద ఘోషను ఆలిపూరు సెషన్స్ జడ్జి శిశీండుట, అప్పీలులో హైకోర్టువారు విడుదలచేయుట అందరు ఎరుగుదురు. విశదలయిన కొన్ని రోజులకు కాశీపద ఘోష బర్మావెల్లి సెలవుకాలమండి ఆక్కడ ఉండెను. ఇతని కాపురము తూర్పుబంగాళము, ఇతనికి రాజకీయదోషములలో సంబంధము కలదని, తానుగతము అనుమానింపబడెను. ఇటీవల జరిగిన రాజకీయదోషములలో నితనికి సంబంధమున్నట్లు ప్రకటించబడినది ఇతనిని విడుదల చేసిన తరువాత తిరిగి పట్టుకొన కలెనని పోలీసువారు ప్రయత్నించిరి. కాని పోలీసు వారికి యతని అంతు చిక్కలేదు. ఆఖరుకు మొన్నటి శుక్రవారమునాడు బర్మాలో చిక్కెను. ఇతనిని యిప్పుడు ఏ దోషముచేసినందున అరెస్టుచేసిరి తెలియదు. కానివిదో ఒక రాజకీయపు సంఘటనదర్శనముపట్టుకొని కట్టు తెలియుచున్నది. బర్మా గవర్న మెంటువారి ఉత్తరువును నిరీక్షించుచు బర్మా జెయిలులో ఉంచినారు.

తురుష్క ఖయిదీలు

కలకత్తా తీసికొని రాబట్టుట.

కలకత్తా ఏప్రిల్ 15:—బాస్రానుండి 15 గురు తురుష్క ఖయిదీలు, న్నిహాపురా ప్రేషముకు తీసికొని రాబడిరి. ఈ ఖయిదీలు విల్లియములో నుంచబడినారు ఈ ఖయిదీలలో నలుగురుకు తుపాకీ దెబ్బలు తగిలినవి.

సారాబారియా బందిపోటు.

కలకత్తా ఏప్రిల్ 15:—గత తేది రాత్రి సారాబారియాను గ్రామమున, సారాయణచంద్రగోసు అనువారియంట నొక గొప్పబంది పోటుజరిగియు ఆలిపురము పోలీసువారికి తెలియవచ్చినది. సారాబారియా, బారాసెట్టుకు రెండుమయి శ్రమారములో నున్నది. రాత్రి 10 గంటల సమయములకు పాతిక మంది దొంగలు ఇంట్లో దూరిరి. వేసవికాలపుగుట్టచే చల్లగాలికి, సారాయణుడును, భార్యయువమరారాలో పడుకొనిరి. వారిద్దరకు దొంగలు దూరనంగతి తెలిసి, విలువయువస్తువులనుచేత బట్టుకొని, దొడ్డివారిని పోబోయిరి. దొంగలు గొడ్డల్ల తోతలుపులను పగల గొట్టుకొని ఇంట్లో దూరి కాగడాలతో ప్రతిది వెదుకవారంభించిరి. ఈలోపుగ సారాయణబాబు దగ్గరనున్న కాణాకువెల్లి పోలీసువారికిసంగ తినితెలివెను. దానివిద పోలీసువారు దొంగలుపడి యింటికి వచ్చిరికాని అంతకుపూర్వమే, 800 రూపాయల వస్తువులను, హక్కుమును పట్టుకొని దొంగలుపడిచి.

కట్టకత్తి, గొడ్డలి పరువులూ మరకుట.

నివారణ చంద్రబోసును పట్టుకొనుట. కలకత్తా ఏప్రిల్ 15:—అత్తాచలిత అనునది ఒకస్థాన మండలములో నొకసామంత సంఘమును నిర్దేశించినచంద్ర బోసుగారు కొంతకాలము దివానువుచేసిన తరువాత రాజీనామా యిచ్చిరి. ఇటీవల వీరుకలకత్తాకువచ్చియుండిరి. వీరుకలకత్తాకు

వచ్చుటకుపూర్వముతమసామగ్రిబంగారీవాగపురములైవే మిగుగ కలకత్తాలోని ఆర్మీయను పట్టుమును పంపించిరి ఈ సామామునిన్ని ఆర్మీయను పట్టుమును పంపించిరి. ఒక పరువులో నొక కట్టకత్తియు యుద్ధములో నుపయోగించు, గొడ్డలియు దొరకించి దానినిద ముద్దుముగ పట్టుకొని కేటి ఉదయమున, పోలీసు ముద్దుముగ యెదుటకు హాజరు పెట్టిరి తానువచ్చిన ప్రదేశములో అయిదేనినమునకు సంబంధించిన నిర్బంధములేవియు లేవనయు, వానిని కలకత్తాకు తీసికొని వచ్చుట వలన నాయన విరుద్ధముగ ప్రవర్తించియున్నారనితెలియ దనియు ముద్దుయి చెప్పుకొనినమీదట మందలించవలసివెట్టిరి కట్టకత్తి దొరతనమువారి స్వాధీనము చేసికొనుటకు ఉత్తరువు చేయబడినది.

విక్టోరియా మెమోరియలు.

కలకత్తా ఏప్రిల్ 15:—కలకత్తా గవర్నమెంటు కట్టుమున్న విక్టోరియా మెమోరియలుపని, 1914 సం॥లో నెం తవరు జరిగినదో నేనుప్రకటించిన నిహార్తవలన తెలియుచు న్నది. ఈకట్టడమున ఇప్పటికి నాలుగుసంవత్సరములనుండి కట్టుచున్నారు. మొదటిమాడుసంవత్సరములలో జరిగినవి కన్న నిరుడు ఎక్కువవని జరిగినది. మూలలో కట్టుచున్న గోపురములు 9 అడుగులులేదని, హాలు గోడలు మొత్తముమీద 10 అడుగులులేదని చివరి ను ధృవ హాలు లోని ఆర్చి 15 అడుగులు లేదని నేలమీదనుచువరాల్సిన పరుచుపని పూర్తియైతి. ఇంతకన్న సెక్కువ నడిగా పని చేయించి 5 సంవత్సరములలోగా కట్టకట్టడములను పూర్తి చేయించవచ్చును. చలువరాళ్లు, ఆర్చీలకునేసేరాళ్లు అలస్యము లేకుండ త్వరత్వరగా సప్లయఅగుపడుమున 1916 సం॥ పూర్తి యగునప్పటికి గ్యాలరీలు, ఉత్తరవార్తము ఉపయోగించుకొన వచ్చును. ఇటువంటి చలువరాతిపనియిదివర కెన్నడును హిందూ దేశపు పనివాండ్లు చేసి యెరుగకపోయినను, యిప్పు డే పనిని చక్కగా చేసిరి. మెమోరియలు ఆవరణలో తోటనువేయు విషయమునందు ప్రాఫెసర్ గిడ్డినుగారిసలహాను పుచ్చుకొనడ మొనరి

కట్టడముచూచిన గొప్పవారు.

ఇన్స్పెక్టర్ ప్రభువు, సర్ డిప్యూటీ కమిషనరు, వారిభార్య, సర్ సదర్ ల్యాండు, వెల్లింగ్టన్ ప్రభువు, వెల్లింగ్టన్ ప్రభువు, సర్ ఆవేతి, సర్ థామస్ హాలండు, వీరు కట్టడమునుచూచిరి.

లాహోరు

బందిపోటు, ఖాసి.

లాహోరు ఏప్రిల్ 14:—జీలముకు 25 మైళ్లదూరము కాశ్మీరవేళములోనున్న సునాని అనుగ్రామములో సుబేదార్ తులసిదాస్ అనువతడుకలడు. ఇతడుయిదివరకునేపూర్వకాలుపు చేసెను. కొద్దిరోజులక్రింద గుజరాతుజిల్లా కాపురముగు ముగ్గురుమాజిలు, ఇతని ఇంటిమీదపడి అతనినిచంపివేసి, అతిభార్యనద్ద తాళిపుచేతులు తీసికొని దోచుకొనిరి. ఇంత లో సుబేదార్ తులసిదాసుని నాకగొకడు పారిపోయి, గ్రామ ములోని వారిని లేవెను. జనులువచ్చి దొంగలను పట్టుకొనిరి. దొంగలు యిప్పుడు జెయిలులో నున్నారు. విచారణ యింకను జరుగలేదు.

పంజాబు శాసన సభ

కోత్త మెంబరు

లాహోరు ఏప్రిల్ 15:—అవరబుగ్ సర్పర్ డల్ జిత సింగుగారు రాజీయిచ్చుకొన, వీటికిబదులు మాలర్ కోట్ల వాస్తవ్యులగు ఖాన్ బాబు ఫిక్ర్ ఆలీఖాన్ గారిని దొరత నమునారు పంజాబు శాసనసభలో మెంబరుగ నియమించినట్లు న్ని. అందు ఎం. గజల్ వాసినది

అమృత్ సర్ బ్యాంకు

లాహోరు ఏప్రిల్ 15:—దివాలిసిన ఈ బ్యాంకు యొక్క అప్పులను తీర్చుటకు గవర్న మెంటువారు కొందరిని ఏర్పరచిరి. వీరు నేడు అప్పులవారడకు రూపాయకి పావ లాల చొప్పున పంచియిచ్చిరి. ఈ మోపుగా 15 రోజుల వరకు పంచివెట్టుచుందురు ఇంకను లెక్కను చూచి తిరిగి పంచివెట్టుదురు.

లాహోరు పాతశాల.

శంకుస్థాపనోత్సవము.

తెప్ప నెంటు గవర్నరుగారు చేయుట.

లాహోరు ఏప్రిల్ 15:—భారగలిలోని లాహోరు పాత శాలయని పిలువబడు పాతశాలలకు 10 వ తేదిని లెప

నెంటు గవర్నరుగారు శంకుస్థాపనముచేసిరి. ఈ భవనమునకు రెండు అంతస్తులుండును. దీనిలో 214 గుగ బాలకులు చదువుకొనటకు వీలుండును. సాల్వేజ్ షిల్లలకోరికిని మొదట నుద్దేశింపబడినది. కాని కడచిన్ సంకల్పము దొరతనమువారు యూరోపియను షిల్లల ఉన్నత పాఠశాల గ మాన్సిరి తండ్రులులేని సోల్దరుల షిల్లులు 81 వేళ్ళుకొని ఉంచెము చదువుచెప్ప నియమ విప్పటికిని కలుగు. ఈ భవనము తయారై నప్పుడు ప్రస్తుతము బాలికాపాఠశాల మున్న భవనము వారికిల పాఠశాల కియ్యబడును.

బర్మా

బర్మాలోని ఒక మతగురువు.

రంగూను ఏప్రిల్ 15:—రంగూను సి. పి. కోర్టు ఎం ఏ. గారు బర్మాలో 23 సంవత్సరములనుండి పని చేయుచు న్నారు. వీరు పని చాలించుకొనుటకు ముందు సెలవుపుచ్చు కొని రేపు వెళ్లెదరు. వీరు 1907 వ సంవత్సరమున ఆర్బిడికను పదవికి వచ్చిరి.

సిమ్లా.

వైస్రాయిగారికి వచ్చిన యుద్ధవార్తలు.

సిమ్లా ఏప్రిల్ 15:—పోయనవారము యుద్ధములో మార్చేమియు కలగలేదని సర్ జాన్ ఫ్రెంచిగారు తెలిసి (ఫ్రెంచి దొరతనమువారి ప్రకటనలో) కూడ విశేషములేదనియు లేవు. డార్డెనల్లు మట్టడి తిరిగి ప్రారంభమైనట్లు నూచనలు అగపడుచున్నవి. సోమవారమునాడు మిత్రముడలెవారి యుద్ధ వాతలు డార్డెనల్లు ముఖద్వారమునందలి కోటలపై ఫిరంగులు కార్చినట్లు టర్కీ దొరతనమువారి ప్రకటనవలన తెలియుచున్నది

మాయిబామిది తురుష్కలునుచును

హిందూదేశపునేన శత్రువులను తరుముట

సిమ్లా ఏప్రిల్ 15:—బాస్రానుండి ఈ క్రింది సంగ తులు తెలియుచున్నవి.—మన వైనికులు మాయిబావద్దనున్నారు మాయిబా బాస్రాపట్టణమునకు దక్షిణముగ 9 మైళ్లదూరము లోనున్నది. 12 వ తేదిని 20. నెలనుండి తురుష్కులు, ఆర బ్బులు మనవైనికులున్న మాయిబామీదపడిరి. మొదట తెల్లవారు కట్టు 5 గంటలకును తరువాత సాయంకాలము 210 నిమిషముల కును రెండుసార్లు టర్కీ వారుదూరించిరి కాని మనకువెట్టితేయ బడిరి. తరువాత 18 వ తేది మనవైనికులు టర్కీ వారిమీద పడి, మాయిబాకు ఉత్తరమున 2 కట్టి, ఒకటిన్నర మైళ్లదూరి ములోనున్న స్థానములనుండి వారినితరిమివేసిరి. ఆక్కిక నేన శత్రువుల సింహతులను కనిపెట్టిన తరువాత మనవారు టర్కీ వారిని ఎదిరించిరి. ఇందులో 7-వ వారియానానేన చాల వైర్యముతో పోరాడినది. 14-వ తేదిని మనవైనికులు శత్రువు లనుత్రోసికొని ముందుకువెట్టుటకు తిరిగి ప్రారంభించి మాయి బాకు వైర్యతిభామున, 4 మైళ్లదూరములో తురుష్కునేన కందకములను నిర్మించుకొనియుండెను. అతిపరాక్రమముతో మనవైనికులు ముందుకుపోగి, శత్రువులన్నివన్నము మరిపించు చున్నను, సన్నీలతోపాడిచి, శత్రువులను వారిస్థానములనుండి తరిమివేసిరి. 18-వ తేదిని జరిగినయుద్ధములో మాయి 460 మందిని రెండు ఫిరంగులను 14 వ తేదిని 200 మంది ఖయిదీలను కొన్ని మరఫిరంగులను పట్టుకొంటిమి.

మేగునిపోగు.

సిమ్లా ఏప్రిల్ 15:—ఏప్రిల్ 10 వ తేదిలో ఆంధ్ర ముందిక వారములో పేగు 31876 మందికి తగిలి. 16645 మంది చనిపోయిరి. ఆయా రాష్ట్రాధికారులలో నేత్రంబింపమున చని పోయిరి:—బాంబయి 564, మైసూరు 187, బెంగాళము 30, బీహారము 1605, సంయుక్తరాష్ట్రములు 4878, పంజాబు 18809, బర్మ 61, మధ్యరాష్ట్రములు 451, హైదరాబాదు 78 మైద్రాబాదు 15, మధ్యహిందూ దేశము 64 వాస్తవ్యులసాము, 45, జమ్ము 125 మంది.

వైస్రాయి రులు. ఈ రులు 10 వ తేదిలో నంబ

మైన వారమునందు పేగు అనంతపురములో 10 కి రిపును చావులేదు; ఉత్తరాప్రదేశ్ లోని బీకానెర్ లో 10 రు చనిపోయిరి; బల్లారిజిల్లాలో 3 మంది 3500 7 మంది చనిపోయిరి; దక్షిణకనగాలో 2 తీతిగిరి 2 మంది చనిపోయిరి; సెలము జిల్లాలో 3 తీతిగిరి 2 రు చనిపోయిరి. మొత్తము 320 మందికి తగిలి 12 మంది చనిపోయిరి.

రైల్వే రోడ్ల వారి పోషములు.

II

విశేషముగ గుంపుచేయుట.

ఇటీవల పక్కపక్కన ఆధారములతో బయల్పడిన ఉదాహరణములలో మొత్తముమీద గుంటూరు రెంటి నిట తెలియ చేయుచున్నాను. సిక్స్ లా గారు "మిషన్ ఆఫ్ ఇండియా" అనుపత్రికయందు ఈ క్రిందితీరుగ వ్రాయబడియున్నది. "పశువులను మందలతోలి పంపు (ట్రక్కు) బండ్ల నిండుమించు పోల బండ్లలో ప్రయాణికు లిట్టి ప్రయాణములు చేయుతేటి నెక్కవలసియున్నది. వీరి కిట్టిబండ్లు చాలునని తెలపబడుచున్నది. పశువులనుగూడ చాల సుఖముగ తీసికొనిపోగలవారు అట్టి డబ్బాలను అంగీకరించరు. అట్టి డబ్బాలు మనజాలకు చాలునని యూహించబడుచున్నది" అను "అభిప్రాయములు" నెపత్రికయందు వెల్లడిచేయబడియున్నవి. ఇండియానుగూడించి డబ్బాలు, క్రేక్ గారికిగల యభిప్రాయములను ప్రమరించిన పుస్తకమునం దీ క్రిందియంశములుగలవు. "ఇండియా దేశములకు ప్రయాణనకులను కలిగించుటకు రైల్వే వారే మాత్రమున శ్రద్ధవహించుచున్న ను ఆ దేశములు మాత్రము రైల్వేలను తలుచుగ నుపయోగించుకొనుచున్నారు. దేశము లెక్కుడబ్బాలు ఎల్లప్పుడును ప్రయాణికులతో క్రిక్కిరియుండును. వారినిచూచి నమ్రదల, సుగ్రహస్థి పలకజుట్టించిపంపిడి (పశువుల నెక్కించు) బండ్ల యనితో పడేయును. సంతలు, వేడుకలు, ఉత్సవములు, యాత్రలు, యున్న గుండొప్పులులయందు బండ్లలో నెక్కువమునకు పరిమితమైను. ప్రయాణికులకు విచ్చెప్పుకోయన భయమునకు వారణము గలయంత హెచ్చుగ ప్రజలు బండ్లలో క్రిక్కిరిసియుండును. ఇటుల మిక్కిలముగ వచ్చుగుంపు పశ్చాదులకుటే ట్రక్కులలో నెక్కింపబడుదురు. కొన్నికంపెనీలు వైతిరున సంతలు, ఉత్సవాదులలో మాత్రమే గాక, సంవత్సరము కడ నేక మాదవతరగతి డబ్బాలకు మాత్రము పశువుల ట్రక్కులనే యుపయోగించుదురు. ఎన్. ఎం రైల్వే ఇందులకుదాహరణము. 1907 వ సంవత్సరమున గౌరవనీయులగు హెచ్. ఎన్. డిస్మిట్ గారి ప్రశ్నకు ప్రత్యుత్తర మొసగుటలో, "మాదవతరగతి డబ్బాలు వారినిగూడ లేనికారణమున పూర్వాపాతమున మిక్కిల్ ట్రెయిన్లలో మాదవతరగతి బండ్లకు మారుగ సామానులను తీసికొనివెళ్లు బండ్లు (నైమూతగలవి) అనునవి ముపయోగమునం దున్న" నని దొరతనమువారు ప్రతపరచిరి. రైల్వే బోర్డువారి యీ ప్రకటనలను ఖండించక ఉపేక్షచేయుటయే గాక, ఇట్టి ప్రకటనల ప్రోత్సహించుచున్నారు. ఇటు బండ్లలో జనులు క్రిక్కిరిసి యుండు విషయమై సామాన్య శాసనవిగ్నాణధర్మలో మొజు వెట్టుకొనునెవల, రైల్వే బోర్డు వెసి డెంటు గారు ఉదాహరించు కనబరచి, "మాదవతరగతి ప్రయాణికుల వ్యాకృలలో వెళ్లుటలే కోరుచున్నారని విశ్వసించుటకు దృఢమగు కారణములుగలవని వెల్లడిచేసెదరు. ఈ ప్రత్యుత్తరము బ్రిటిషు ప్రభుత్వమునం దొక గొప్పయుద్యోగి చెప్పబడినదిగాదు; ఆంధ్రమున చెప్పబడినదిగాదు.

"రైల్వే కంపెనీల వారి టెలు నె విశ్వాసములను గాని, ఆంధ్ర ఇండియానులను గాని, పశువుల నెక్కించు (ట్రక్కు) వ్యాకృలలో నెక్కించునెడల ఈయభ్యాసమును సమర్థించు రైల్వే శాసనములు తాము గలిగియుండురా?" అని యావేదన దిండు గారి కడుగకోరుచున్నాను. కొన్ని సెలవుకోజులలో ఇంగ్లండునుల్లెలలో ప్రయాణికుల చాల ఎక్కువగ నుండును. అట్టి ప్రయాణములలో గూడ ఆ కంపెనీలవారు పశువుల (ట్రక్కు) వ్యాకృలకు ఆనవాయితీయే ప్రయాణికుల సౌకర్యమును సమకూర్చెదరు.

మొదటిరెండు తరగతుల ప్రయాణికుల సౌకర్యము మాదవతరగతి ప్రయాణికుల సౌఖ్యమును భంగపరచుట.

మాదవతరగతి ప్రయాణికుల రాకపోకలవలన రైల్వే కంపెనీ ఆదాయము ఏటా ఏటా విశేషముగ హెచ్చుచున్నది. 1905 వ సంవత్సరము మొదలు పీకవలె ఆదాయము మొత్తము ఆదాయములో నాటికి 90 వంతులకు తగ్గుటలేదు. రైల్వేల విజయమునకు చాలకాదు మాదవతరగతి ప్రయాణికులే కారణమని బోర్డువారి సాంవత్సరిక రిపోర్టుల నుపాసించుచున్నవి. మొదటి రెండుతరగతుల విషయముననో, ఆతరగతుల ప్రయాణికులకూ కంపెనీలకు గొప్పపన్నములు సంభవించుచున్నవి. ఇండియా రైల్వే మేనేజరుగారు తానుపనిచేయు రైల్వే ప్రయాణములను యిటులు వ్రాసిరి. "ఈ రైల్వేలో మొదటి తరగతి ప్రయాణికులవలన లాభము చేతుండుటయేగాక, మొదటి తరగతిలో ప్రయాణము చేసేవారువారిలో నొక్కొక్కరికి

మనము (కంపెనీవారు) 20 రూపాయలన్ని వారిని మొదటి తరగతికంటె తగ్గిన తరగతిలో చేసిలోనైన వెళ్లునటుల చేయగలిగిమేని యీపదతి కంపెనీకి లాభకరముగ నేర్పడును"

ఇటు లున్నను, మాదవతరగతి ప్రయాణికుల సౌకర్యాన్ని మేనేజరుగారు నూచింపబడి, అందులకు, వ్యయ మేనేజరు ఆనవాయితీయే ఆర్థిక సంవత్సరము లనుకూలముగ లేననుకారణమున నెపముగ నాపి రైల్వే బోర్డువారు ఆనూచనను వెనువెంటనే త్రొక్కివేసెదరు. ఇట్టి కారణముతో శ్రుతపరచబడు వాదమునందలి అన్యకతను "ఇండియా ఇంజనీయరింగు" అనుపత్రికయందు దీ క్రిందియభిప్రాయములతో వెల్లడిచేయబడియున్నది. "రైల్వే డివిడెండు ఏటా నొక్క టైపురున నున్నది. ఏమియు తగ్గలేదు. మాదవతరగతి ప్రయాణికులవలన కంపెనీ వారికి చాల లాభము వచ్చుచున్నది. ఇటులండె ఆతరగతి ప్రయాణికులకు సౌకర్యమును కలిగించుటకు ద్రవ్య మభావమని చెప్పుట ఆసంగతము"

ఇటీవల సామాన్య శాసనవిగ్నాణధర్మలో నొక తరుణమున గౌరవనీయులగు ఆచార్యులుగారు సెల విచ్చినమేరకు రైల్వే ప్రయాణికులలో ఘోరవిపత్తులకును, అనమానకరములగు ఆసౌకర్యములకును లోబడబడినవారు తరగతి ప్రయాణికులే. తరగతి ప్రయాణికుల అనవరములు ఆనాదరణకు లోబడుచుచున్నవి. మొదటిరెండుతరగతుల ప్రయాణికుల అనవరములతో వెనువెంటనే ఆదరంపబడి, నెజు జెట్టుబడుచున్నవి. ఈ తీరున మాదవతరగతి ప్రయాణికులకును, తక్కిన మొదటిరెండు తరగతుల ప్రయాణికులకును చూపబడు భేదము 1914-వ సం॥ మార్చి 31-వ తారీఖున వెలువడిన జేంబాండు అనుపత్రికతో చక్కగ నీ క్రింది తీరున వివరింపబడియున్నది. "ప్రయాణికుల సౌకర్యానికియును గమనించు విషయమును పరికించునెడల, రైల్వే కంపెనీలయందు యానచ్చ క్రింద మొదటిరెండుతరగతుల ప్రయాణికుల సుఖములకును, వాంఛితములకును మాత్రమే వినియోగించునటుల కానించుచున్నది. మాదవతరగతి ప్రయాణికులవలన తమకు లభించు ఆదాయములో చాలభాగమును రైల్వే కంపెనీలవారు మొదటి రెండుతరగతుల ప్రయాణికుల సౌకర్యాలకు విషయమునను, మొదటి రెండు తరగతుల ప్రయాణికుల సౌకర్యాని విషయమునను ఇండియా రైల్వే కంపెనీలవారు ఇటీవలచేసిన మేజును పరిశీలించి పోల్చిచూచుటకు పూనుకొనునెడల, నూతన వాదర్యములు, నూతనకల్పనాకల్పలు, వీరికనుగుణములగు ఆధునిక సౌకర్యాలన్నియు మొదటిరెండుతరగతులవారికి ఆమర్చబడుచుండ మాదవతరగతి ప్రయాణికులు మాత్ర మిప్పటికి నలుగది సంవత్సరములకు పూర్వము ఏర్పడియుండిన స్థితిగతులతో తృప్తిపొందవలసియున్నది.

మాదవతరగతి ప్రయాణికులపట్ల కనబరచబడు ప్రకటనల పరికించునెడల, రైల్వే ఆధికారులును, తాబేదారులును వారికి (ఆ ప్రయాణికులకు) జీవముగాని, జ్ఞానము ఇండియా జ్ఞానముగాని యివి యేవియు లేనని వారు (రైల్వే ఆధికారిగ నులు) భావించియున్నారని యూహించకలిపిండు. ఆదినుండి నేటివరకు ఈ ప్రయాణికుల కష్టముల విషయము పశ్చాదుల విషయమునకన్న తక్కువగ పరిగణించబడుచున్నది.

ఆ బిసెంటు ముగారి పుత్రిక

మతాభిమానమున సంసారమున పరిత్యజించుట.

ఈ యమపేరు మేబిలు ఎమిలి. ఈమె వయసు 44 సంవత్సరములు. ఈ యమ భర్త పేరు ఎర్రెస్టు స్కాట్లు గారు, ఆ యమ వయసు 41 సంవత్సరములు. ఆయన ఆస్థిలియా దేశము నందు మెల్బోర్న్ ను నగరమందలి విశ్వవిద్యాలయమున చార్జిత కోపన్యాసకుడుగానున్నాడు. వీరికి పుట్టిరి 1892 వ సంవత్సరమున మే 17 వ తేదీన ఇంగ్లాండు దేశమున మేరీలాబోర్న్ నగరమున వివాహము జరిగినది. వీరికి కుమార్తె గలిగినది. ఆమె పేరు మేరీ. ఆమె వయసు 21 సంవత్సరములు, వివాహ సమయమునకు స్కాట్లు గారు పుత్రికా శ్రేణుడుగానుండెను. వివాహము కాకనే భర్తకు లిరువురు మెల్బోర్న్ నకు వెళ్లిరి. కొన్ని సంవత్సరములకనకును వారిదాంపత్య మనుకూలమై సౌఖ్యదముగ నే యుండెను. 1895 లో, నీయును రోమను కాథలిక్ మతస్థులగు కొందరు పరిచయాల యధిష్ఠితవ లొంగి పోయెను. 1896 వ సంవత్సరమున రోమను కాథలిక్ మతాన్ని తీసు స్వీకరించెను. అంతకు పూర్వమే ఆమె పశ్చిమమున లిరస్కరించెను. అట్లు చేయడగదని భగవద్రామాలిననుగాడ నామెతన నిశ్చితమును విడువలేదు. ఆమెకు స్వతంత్రముగ మొండు. ఆమె యేదైన నొక విధానము నేర్పరుచుకొనిన నా

తీరుననే నడచునట్టి దీక్షను బూనియుండును. 1906 వ సంవత్సరమున నామె ఇంగ్లాండు దేశమున కేగినది. ఆమె యచట నొక సంవత్సరముండి మరల భర్త కడకు వచ్చెను. మరల నామె సిడ్నీకి పోయి అచట 6 నెలలుండి భర్త కడకు వచ్చెనుగాని వెంటనే ఇంగ్లాండునకు వెళ్లెదనెను. వారికిరువురు నదివరకే దాంపత్య సంబంధ మేమియు లేకుండ నుండుటచే నామె ఎచట నున్నను సరే యని భర్త యందుల కంగీకరించెను. ఇంగ్లాండునకు వెళ్లుటకుగ న్యయముల కామె యొక పట్టికను వ్రాసి భర్త కచ్చెనుగాని అందుమరలివచ్చుటకుగ న్యయము చేర్చబడియుండలేదు. నీవా న్యయమేలేవచ్చలేదని భర్త యడిగెను. ఆమె సమాధాన మేమియును చెప్పలేదు. ఆమె ఇంగ్లాండునకు వెళ్లిపోయినది. భర్త వివాహమును రద్దుపరచగోరుచు మెల్బోర్న్ ను వ్యాయస్థానమున వ్యాయస్థాని హాజ్జిను గారియెడట నభియోగమును దెచ్చెను. ఆమె ఇట్లు ఇంగ్లాండు దేశమున లండునునగరమున మెదలించెయందు వారికు కృతజ్ఞులనుగూడ ఆమె వ్రాసినది.

వ్యాయస్థాని—ఈ యమ ఆని బి నెంటు మ్యు గారి కుమార్తెయో?

భర్త—అగును.

ఆమెకు నెలకు 20 పానులు భరణ మొసంగబడుచున్నదని ఆమె వ్యాయస్థాని చెప్పెను. అంతి నే ప్రాధేనను స్కాట్లు గారు (ఆమె భర్త) ఆమెకు యెల్ల కాలమును జరుపుటకును పుత్రికయగు మెరెలుకు ప్రత్యేకముగ పంపుచున్న సొమ్మును పంపుచుండుటకును అంగీకరించియే యున్నారని ఆయన వ్యాయస్థాని వ్రాల్చుగారు చెప్పిరి. వివాహమును రద్దుచేయుచు తీర్పు చెప్పబడినది.

బందరు రాత్రి వారణాశిల సంఘము. సప్తమ వార్షికోత్సవంబు ఈ నెల 16 తేదీ ఆదివారమున బుట్టాయి పేట నాటకశాలలో, సామంతం సరిగా 11 గం॥ మొ. జరుపబడును. మ-రా-రా-శి, కట్టమూడి చిదంబరరావు పంతులు, బి. ఏ. గార గ్రామసాధిత్యమువహించ దయతో నంగీకరించిరి.

దొంగతనము, మోటుతనము.—ప్రాతవింగ యొకడు కడచిన బుధవారమునాడు రాత్రి 8 గంటలకు బార్లీట్రుక్ కొండితో పుచ్చెంత సాంబజిపిల్లయునాతని యింట నొక యిత్తిపాత్రను దొంగలింప బ్రయత్నించెను. వాడు పాత్రను తీసికొనుచుండగా నొక స్త్రీవచ్చి, తోకబడెను. సాంబజిపిల్లవచ్చి వానిని పట్టుకొనెను. అంతలో వాడు ఆపాత్రను క్రింద బారివిడిచి, యెడినుండి బిచ్చమును తోకిసి పిల్లదేహమున పలుమారు దానితో పొడవగా పిల్ల క్రిందపడెను. అంతట నాతనిబంధువులు కొందరు ప్రకళము కలిగించుకొనిరి వారిలో నొక స్త్రీకి కడుపుమీద అపిచ్చుతగిలి గాయము యెను అప్పటికి పోలీసు వారచటికి వచ్చి దొంగను ఆరెస్టు చేసి, గాయములు పరిశీలనవారిని, చికిత్సాగృహము, ఆస్పత్రికి తీసికొనివెళ్లిరి.

బుగళాను తెగుల బెట్టుట.

రంగూను ఏప్రిల్ 16:—ఇటీవల ఒకరోజున మొగోగుగబ్ డివిజనులోనున్న నాంటిలోని గర్బు మంటు బంగ్లాను, ఆయన పొంబులకు 25 మంది కాషీనులు తగులబెట్టిరి. గ్రామస్థులు మంటు అగ్నిను గుంపుగా వేల్చిరి. కాషీనుల వారివై దుపాకులను కాల్చిరి. గ్రామస్థులలో ఇద్దరికి దెబ్బలు తగిలినవి. కాషీనులు తమవారి ఇండియనుల యింటిని తగులబెట్టిరి. గ్రామస్థులొకడు కాషీనులవై తుపాకీని కాల్చెను. కాషీనులు పారిపోయిరి. వేరముజరిగిన స్థలమును పోలీసుకమిషనరు, మిలిటరీ పోలీసు కమేండెంటు 40 మంది పైకులను తీసికొని వెళ్లెచూచి వచ్చిరి.

కలకత్తాలో గొప్ప అగ్నిప్రమాదము.

నాగార్జునులు తగులబడుట.

కలకత్తా ఏప్రిల్ 16:—కడచిరాత్రి హత్యో, లాతాదాకు సమీపముననున్న నాగార్జునులలో బ్రహ్మాండముగ నిగ్గుముట్టుకొనినట్లు 10-3 నిమిషములకు తెలిసి నీరుపోసి మంటల నాగ్నయంత్రములు వెంటనే వచ్చి పనిచేసే వారిని పిని. మంటలు క్రమక్రమముగ తగ్గుచున్నవి. భవనములింకను మండుచునేయున్నవి. గిడ్డంగులు మాగ్గినదికి తూర్పుకట్టును టంక సాలకు సమీపముననున్నవి. ఎంతవచ్చును కలిగినది ప్రస్తుతము చెప్పటకు వీలులేదు.

FOREIGN TELEGRAMS.

(REUTERS AGENCY).

THE GREAT EUROPEAN WAR.

GREAT BRITAIN.

British Casualties up to the 11th April.

LONDON, April 15.

In the House of Commons Mr. Tennant announced that the British casualties to April 11th amounted to 1,30,347

In Parliament.
Cotton as Contraband.

LONDON, April 15.

In the House of Commons to-day Mr. Primrose announced that the military advantages of declaring cotton contraband were insufficient to render the step expedient.

Promotions From the Ranks.

LONDON, April 15.

Mr. Tennant, in the House of Commons yesterday stated that since the beginning of the war there had been 1,546 promotions from the ranks. He believed that all had proved satisfactory.

Imperial Conference.

Important Announcement by the Secretary for Colonies.

LONDON, April 14.

At question time in the House of Commons to-day Mr. Harcourt made an important announcement with regard to the Imperial Conference. He said:—If the House will permit me, I will state exactly what happened in relation to this matter. After war had broken out the Imperial Government assumed that it would not be convenient that any of the parties to the normal Conference should meet on its due date in the month of May this year, but no communications on the matter passed between us and the Dominions. Early in December it was made aware privately that the Premier of the Commonwealth of Australia favoured a meeting of the Conference during and in spite of the war. I communicated this fact also privately to the Premiers of the Dominions. They unanimously agreed with us that the holding of the Conference this year during hostilities would be difficult, if not impossible. In two cases at least the attendance of Ministers would be impracticable. I then informed Mr. Fisher, the Commonwealth Premier, that, in view of practical unanimity of opinion, we hoped he would recognise its force. The Premier replied that he did not wish to press the matter. A few days ago Mr. Fisher is reported as saying that "what the British Government considers the correct thing is good enough for me and my Government. That is all I have to say." And in a private letter to me he wrote:—"I cheerfully fall in with the decision not to hold the Conference this year, though I am not able to convince myself that the reasons given for postponement were sufficient. However, we have a policy for this trouble that gets over all difficulties. When the King's business won't fit in with our ideas, we do not press them." An admirable example of the spirit in which the Dominions deal with Imperial affairs during war. In all these communications I referred only to what I carefully called the Normal Conference, whereby I mean the full Conference with all the paraphernalia of miscellaneous resolutions and protracted sittings, short hand reports, and the resulting blue books. This is the sort of conference which we thought unsuited to present conditions. But in January, when intimating its postponement to the various Dominions, I telegraphed to each of the Governors-General:—"Will you at the same time inform your Prime Minister that it is the intention of the Imperial Government to consult him most fully and, if possible, personally when the time arrives to discuss possible terms of peace." I need hardly add that the Imperial Government intends to observe the spirit as well as the letter of this declaration, which I believe, has given complete satisfaction to the Governments of the Dominions. I have exceeded the ordinary limits of answer to question in order that the position as regards the Imperial Conference may be as plain to the public as it is to those Governments.

Workshops for Production of Munitions.

LONDON, April 15.

The Chairman of the Amalgamated Society of Engineers says that Earl Kitchener told the society's Executive that the most effective way to avert conscription was to fill workshops for the production of munitions.

Eleven-thousand Jews in the Militia.

LONDON, April 15.

The Lord Chief Justice speaking at the Jewish recruiting meeting at Shoreditch mentioned that eleven-thousand Jews were serving in forces. A message from Earl Kitchener was read paying tribute to the work of the Jewish recruiting committee.

A Hospital with 1000 Beds for Soldiers.

LONDON, April 15.

MELBOURNE.—The Commonwealth has presented the war Office with a hospital of thousand beds with personnel.

Daring Seamanship.

£ 500 to be given to Captain and Crew.
Of the "City of Cambridge."

LONDON, April 15.

The Lord Mayor of Liverpool will present at the Town Hall, on Monday, to the Captain and crew of the steamer "City of Cambridge" five hundred sterling in appreciation

TELEGRAMS.

of their seamanship in escaping a German submarine on March 28th. The steamer was chased for two hours, shelled constantly and considerably damaged; yet, though her speed was slow, she always got the submarine astern. The steamer went twice round the compass during her manoeuvring.

Treasury Bills.

LONDON, April 15.

The prices at which the Treasury is prepared to issue bills are:—For three months £99-6-3; for six months £98-8-7; for nine months £97-3-6—equal to 2½, 3½ and 3¾ percent per annum respectively.

Purchase of Wheat.

An Official Announcement.

LONDON, April 14.

It is officially announced that, in order to avoid interference with normal trading, the Government has decided to buy no more wheat, believing that it can rely on the corn trade to supply the country's requirements for the remainder of the cereal year.

The Case of the "Wilhelmina."
An Agreement Reached.

LONDON, April 15.

An agreement has been reached in the case of the "Wilhelmina". Britain is purchasing the cargo and compensating the owners and releasing the vessel.

Vessels from Australasia.

Refrigerating Space Requisitioned.

LONDON, April 15.

The "London Gazette" announces that the Government has requisitioned all refrigerating space in British vessels from Australasia.

Lord and Lady Wimborne,
State Entry into Dublin.

LONDON, April 15.

Lord and Lady Wimborne made a state entry into Dublin to-day and received a thoroughly warm welcome from all classes.

FRANCE.

A PARIS REPORT.

German Counter-attacks Repulsed.

LONDON, April 15.

PARIS.—Last night's communique said:—German counter-attacks at Perthes, Les Eparges, Bois d'Ailly and Bois Mortmare have been repulsed. We captured prisoners and many rifles and guns.

A Paris Communique.

LONDON, April 15.

PARIS.—A Communique says:—We had advantage in the local trench fighting in Argonne. Our ascendancy here is ever increasing. The Germans bombarded our positions at Leseparges but did not attack. Our latest progress in Bois Dailly made us masters of a portion of the principal German trench and north of this trench of a strip of ground four-hundred metres long by hundred metres deep. We consolidated our latest gains in Bois-De-Mortmare and Bois-Le-Pretre. At Avillers near La Boisselle our heavy artillery completely destroyed the enemy's trenches and shelters. We progressed northward of Lanch 1500 metres towards Schepfen Rietkopf south west of Metzeral.

A Paris Communique.

LONDON, April 15.

PARIS.—The evening communique says:—German counter-attacks at Perthes, Les Eparges, Ailly and Montmare woods were repulsed. We captured prisoners, many rifles and a gun.

BELGIUM.

A Two Days Battle on the Yser.

British Attack with Bayonet.

Dreadful Slaughter of Germans.

LONDON, April 15.

Details which have been received of the fighting on the Yser during the week-end show that a two days' battle began by a small party of Germans by a ruse, crossing the Yser and delivering a bold attack under cover of which reinforcements were rushed up. The Belgians were in danger of being overwhelmed, but the French came to their assistance, and as the German main bodies were apparently pouring forward, the British left wing delivered an attack with bayonet and drove the Germans in along the right bank of the Yser. This weakened the enemy, and further down the French and Belgians were able to hurl them back across the river beyond the canal. Here, on open ground, the allied artillery caused dreadful slaughter. The result of the battle was that the Allied lines on the Yser were advanced a mile. Civilian help had to be fetched to bury the German dead, which were lying thickly behind the Allies, whose losses were comparatively insignificant.

Damaged Zeppelin.

LONDON, April 14.

AMSTERDAM.—A Zeppelin damaged by gunfire near Ypres has landed in Belgium in a battered condition.

TURKEY.

TURKISH ATTACK ON SHAIBA

Indian Troops Drive the Enemy.

SIMLA, April 15.

It is reported from Basrah that on the 12th April a force of Turkish troops and Arab tribesmen estimated at about 20,000 attacked the position held by our troops at

TELEGRAMS.

Shaiba nine miles south of Basrah. The enemy delivered two attacks the first at 5 a. m. and the second at 2-10 p. m. and were repulsed. On the 13th April our troops counter-attacked the enemy and drove them from a position about 1-1-2 miles to the north of Shaiba. The attack was precluded by a cavalry reconnaissance in which a squadron of the 7th Haryana Lancers particularly distinguished itself by delivering a gallant charge. On the 14 April our troops resumed the offensive and attacked the enemy in a strongly entrenched position near Barjisayah 4 miles south west of Shaiba. Our troops advanced with great gallantry under a very hot fire and drove the enemy from his position at the point of the bayonet. In the action of the 13th we captured 460 prisoners and two guns and in that of the 14th about 200 prisoners and some machine guns.

Fighting in Mesopotamia.

Turkish Force Defeated and Captures Made.

LONDON, April 14.

It is officially stated that twenty-three thousand Turks, Kurds and Arabs, with twenty-eight guns, attacked the British at Shaiba in Mesopotamia on Monday and Tuesday. The British assumed the offensive on Tuesday and drove the enemy northward, capturing, eighteen officers and three hundred men, with two guns and several standards. The British casualties on Monday were none killed and four British officers, 23 men and 65 Indians wounded.

AUSTRIA.

The Carpathians Battle.

German Reinforcements.

ALLAHABAD, April 15.

The "Pioneer's" London correspondent cables on 14th April:—The critical battle in the Carpathians is still in progress. Vast numbers of German troops have been brought south to check the Russian advance and are being thrown on the Hungarian slopes as fast as they arrive to prevent the Russians gaining the foothills. It is unknown whence these reinforcements come. It is possible they are from the Polish front, where the German offensive has failed. Four Army Corps are said to have moved south recently. Possibly there are eight German corps in the Carpathians, making probably a million and a quarter altogether, opposing the Russians crossing the mountains.

The Russian Position.

Counter-attacks are being delivered at various points some have succeeded and others failed. The general balance favours Russia, whose rapid offensive still dominates the situation. The Germans are giving great attention to this battle as being a decisive one upon which the fate of Hungary depends.

Opposing Forces.

The Heads of the General Staff are in the vicinity. German control and leading dominate the Austrians. The engagements are still fierce, and the losses enormous, chiefly on the enemy's side. The Russians are fighting with enthusiasm and confidence, which have half won the battle.

The Fighting in Uzsok Pass.

Desperate fighting is taking place in the Uzsok Pass resulting in the Russians' favour mainly, and attempts to turn the Bukovina flank have failed, with heavy loss to the Germans.

The Kaiser.

Fresh German troops are being railed to Budapest. The Kaiser is also moving into that region.

German Exhaustion.

Captured Germans say that they are more exhausted with their movements than with fighting. The heavy strain of fighting on three fronts is telling on the Germans, who prematurely bring up fresh reserves against each new Russian effort.

Russian Troops' Fitness.

The Russian numbers seem inexhaustible and their efficiency is a remarkable feature of the war. They are as good as the best German troops, and the first line armies are superior in fighting value. The Russian artillery has surprised the enemy by its efficiency and extraordinary mobility. Contrary to German calculations Hungary is now the crucial battle-ground.

Secretary of State's Cable.

SIMLA, April 15.

The following telegram has been received by the Viceroy from the Secretary of State dated 14th April:—The Carpathian battle developed with great intensity on the 11th and 12th. The Russians have progressed south of the Dukla Pass and gained a victory in the direction of the Uzsok Pass after an extremely severe fight, capturing heights four and five miles north of the pass. The Russians also repulsed the impetuous attacks again delivered in great strength against Kosziowa, a scene of much severe fighting. The Austrians are still holding the Uzsok Pass, one of the most important routes to the interior of Hungary, but in the Russian military opinion the general situation remains favourable and the enemy's growing resistance is attributable to the recognition that the very existence of Austro-Hungary is at stake. On the front to the west of the Niemen the Russians have repulsed several German attacks.

Fighting in the Uzsok Pass.

LONDON, April 15.

PETROGRAD.—It is officially stated that fighting continues in the Uzsok Pass. Repeated counter-attacks by enemy on the heights south of Voloskate were repulsed. One thousand prisoners were taken. Attempts of enemy to resume the offensive in Bukovina region and at Czernowitz failed. The spring thaw is everywhere destroying roads.

TELEGRAMS.

ITALY.

Italy's Terms Rejected by Austria.

LONDON, April 14.
The Rome correspondent of a Paris Journal states that Austria's rejection of Italy's terms was settled at a Crown Council at which the Kaiser urged acceptance of the terms.

GERMANY.

Part payment of the Loan to Bulgaria Withheld by Germany.

LAHORE, April 15.
The following are the "Civil and Military Gazette" cables:—

LONDON, April 15.
PARIS:—The correspondent of the "Central News" hears from Sofia that Germany has not paid the instalment of loan to Bulgaria due on 1st April. This is attributed to the fear of Bulgarian intervention.

INDIAN TELEGRAMS

(Associated Press Agency.)

SIMLA.

Telegram to the Viceroy.

SIMLA, April 15.
Sir John French reports no change last week, and the French communique contains nothing noteworthy. There are signs of renewed activity in the Dardanelles. A Turkish Communique says that on Monday the allied ships shelled the forts at the entrance.

The Plague Mortality.

SIMLA, April 15.
The plague figures for the week ending the 10th April showed 16,645 deaths against 31,375 cases. The Provincial figures were:—Bombay 564, Madras 18, Bengal 30, Behar 1605, the United Provinces 4908, the Punjab 8,509, Burma 61, Central Provinces 451, Mysore 58, Hyderabad 15, Central India 54, Rajputana 45 and Jammu 125.

CALCUTTA.

THE REPORT OF THE VICTORIA MEMORIAL.

Excellent Progress in 1914.

CALCUTTA, April 15.
The report of the Victoria Memorial just issued shows that excellent progress has been made during 1914. The report of Mr. Vincent J. Esch, Superintending Architect is as follows:—The controversy and arguments which took place during the latter part of 1913 and January 1914 regarding the advisability of putting in flooring and continuing the brick work in advance of marble have been fully justified by the remarkable progress made during the past year. In fact more work has been completed during this fourth year of contract than the entire work of the first three years.

Level Comparisons.

The following comparisons are taken from ground floor level by the end of 1913. The corner towers had reached nine feet the walls of halls generally an average of about ten feet and the central hall was at an arch springing that is about fifteen feet above the floor level and not much marble had been fixed. The corner towers and halls generally are now at an average of twenty to twenty-five feet and the central hall is about forty-seven to fifty feet above the floor level. Besides this a very marked improvement has been made by the completion of the flooring throughout the memorial and the building of terrace all round including earth filling and eighty foot wide northern entrance steps. The advantages of this advance in construction are now very apparent as the entire floor area and terrace area has become practically speaking a well raised work yard for every possible portion of the work that can be done and has facilitated to a great extent the possibilities of inspecting work with the result that keen interest is now being taken in the work by frequent visitors.

Rate of Progress to be Improved.

However I consider that even the present rate of progress might be still further improved and I see no reason why the major portion of the memorial should not be completed within the next five years. There are delays in stonework supply (large arch stones etc. which must be built in the place) which are if anything just as detrimental to progress as the difficulties of marble supply but I have every reason to believe that Mr. Oswald Martin has fully realised the necessity of looking well ahead regarding the larger stones and the contractors are doing all in their power to avoid any unnecessary stoppage of work. If the large arch stones required for art and sculpture galleries and the marble for the Queen's vestibule and the north entrance can be completed during the next twelve months there is no reason why the galleries and the north entrance should not be ready for use by the end of 1915 and it is just as well to keep such an objective in view.

Shortage of Marble Supply.

The marble supply during 1914 although much improved has only reached an average of about thirteen hundred cubic feet per month. This may be due to the small supplies in the months of July and October and to the fact that during December no marble has been received owing to the reconstructions of the railway siding at Makrana. In 1911 we received 468 cubic feet of marble, in 1912, 5200 cubic feet, in 1913, cubic feet, and last year 1914, 15,764 cubic feet. The quality and selection of the marble throughout the year has been excellent and the exactness and finish of the workmanship and carving entitles those responsible at Makrana to very great credit considering the

TELEGRAMS.

difficulties which had to be encountered during the three years previous and also to the fact that this class of work has not been executed before by Indian labour.

Stone Carving Satisfactory.

The stonework and stone carving which is being prepared here is very satisfactory and Mr. Green, Superintendent of Workshops has been of great assistance in the actual building of stone and marble arches many of which have been successfully completed and look extremely well.

The Gardens of the Memorial.

The Executive committee report states, as regards the gardens of the memorial Mr. Vincent J. Esch has drawn up a scheme of flat and geometrical design formal in character and this leading principal has been approved. In view of the importance of the question, expert advice has been sought and Professor Geddes has been consulted. New conditions have been made with Martin and Company Contractors, and a sum of Rs. 6,13,901 has been paid them in the account of the work done during the year.

Visitors

Visitors to the memorial include Lord Islington, Sir James and Lady Walkers, Sir Sutherland, Lord and Lady Willington, Sir R. F. Ashthe and Sir Thomas Holland.

Turkish Prisoners arrive in Calcutta.

CALCUTTA, April 15.
Fifteen Turkish prisoners from Basrah arrived at Howrah yesterday and are being kept in the Fort William for safe custody. Four of them bore bullet wounds.

A Dacoity at Sarbariah.

Inmates of House Scorched With Torches.

CALCUTTA, April 15.
Information has reached the Alipore District Police that a dacoity of a serious nature was committed in the house of Babu Nibaran Chander Ghosh of Sarbariah Village two miles from Baraset on the night of the 13th instant. A gang of over two dozen armed dacoits raided the house at about 10-30 p.m. On account of excessive heat Nibaran, and his wife were sleeping on the verandah and as soon as they learned of the approach of dacoits they left the house by the backdoor taking with them almost all their valuables. The dacoits after breaking open the door with axes blindfolded the remaining inmates of the house and scorched them with torches in order to extort information. Nibaran Babu in the meantime had sent news to the local Thana and the Officer in charge with a force of constables proceeded to the spot. Before their arrival the dacoits had escaped with cash and ornaments worth about Rs. 800.

A Retired Dewan Warned.

For Possessing a sword stick and a battle axe.

CALCUTTA, April 15.
Mr. Nibaran Chunder Bose who resigned the Dewan-ship of Atha Mullick Raj one of the Feudatory States in the Orissa District, only a few days ago arrived in Calcutta on the 25th of the last month. Before leaving for Calcutta he despatched his belonging via B.N. Railway to the Armenian Ghat. The articles duly arrived yesterday when a sword stick and a battle-axe were found in his bedding. The accused was duly arrested under the Arms Act and placed before the Commissioner of Police this morning. He contended that there are no Arms Act restrictions in the place whence he had come and that he was not aware that he was infringing any law by bringing them into Calcutta. He was warned and discharged. The sword stick only was ordered to be confiscated.

Rearrest of Kalipada Ghose.

CALCUTTA, April 15.
Information reached Calcutta on Thursday evening from Rangoon of the arrest of a Bengalee youth named Kalipada Ghose. It will be remembered that Kalipada had been tried and convicted by the Sessions Judge of Alipore in connection with the Raja Bazaar Bomb Case but on appeal he was acquitted by the High Court. Shortly after his release he went to Burma and has been staying there for about a month. Kalipada who hails from Eastern Bengal was one of the political suspects and his name was mentioned in connection with some of the recent political crimes. After his release he was wanted by the Police but for sometime he succeeded in eluding the vigilance of the C.I.D. Authorities. At last he was traced and arrested by the Police in Burma on Friday last. The exact nature of the charge for which he was arrested is not known, but it is suspected that the offence is a political one. He is now detained in jail pending orders from the Burma Government.

Appeal of a Convicted Police Inspector.

CALCUTTA, April 15.
At the High Court to-day before Justices Chitty and Beachcroft Mr. Norton moved for admission of an appeal on behalf of Claude Simpson, Police Inspector of Darjeeling who was convicted by the Sessions Judge of Darjeeling of attempt to extort money and sentenced to eight months rigorous imprisonment. In this case the accused was alleged to have demanded Rs. 3,000 and two rings from the proprietors of Messrs Hingun and Co. of Darjeeling in connection with a case of fire which occurred in the premises of Messrs Hingun and Co. The Counsel submitted that no sanction was obtained for the prosecution of the accused but as this point was not taken before the Judge and as the record was not before the Court Their Lordships adjourned the case till Tuesday week.

The Cornwallis Square Tragedy.

CALCUTTA, April 15.
This afternoon the Coroner and a Jury resumed the adjourned inquest on the body of Sub-Inspector Suresh Chunder Mukerjee, the victim of the Cornwallis Square tragedy. The Jury returned the verdict that "the death was due to gunshot wounds. It was an act amounting to murder committed by Chitya Priya Roy and others."

TELEGRAMS.

BURMA.

After 23 Years Service.

An Archdeacon Retires from Service.

RANGOON, April 15.
After twenty-three years service in the Ecclesiastical Department Rev. C. P. Cory M. A., Archdeacon of the Diocese, leaves Burma to-morrow no furlough preparatory to retirement. Having held the Chaplaincy in Rangoon, Thayetmyo and Port Blair, Rev. Cory became Archdeacon in 1907. He was appointed Chaplain at Maymyo in 1905 and has been there ever since. He has done excellent work for the Church and his name will long be remembered in the province. He is a sportsman having made a close study of both birds and beasts in Burma.

BOMBAY.

A Girl with 2 Heads 4 Arms and 4 Legs.

BOMBAY, April 15.
At Bhavnagar a girl has been born with two heads four arms and four legs. Very great interest has been aroused among the medical profession.

Sir Shapurji Broacha.

BOMBAY, April 15.
Sir Shapurji Broacha, who has been in very indifferent health for some time, has been advised by his doctor to pay a visit to Europe. He leaves for England by the mail boat on Saturday.

The "Jam-e-Jamshed" Defamation Case.

BOMBAY, April 15.
The Chief Presidency Magistrate to-day continued the hearing of the "Jam-e-Jamshed" defamation case in which the Secretary and Chairman of the Committee of the Zoroastrian Association has proceeded against the Editor and proprietor of the "Jam-e-Jamshed". Cross-examination of the prosecution witnesses will be continued from to-day, and it is stated that the case will hereafter be proceeded with from day to-day on all court days. After the completion of this case the counter-case brought by the proprietor of the "Jam-e-Jamshed" will be taken up.

A Disastrous Fire at Wadwan.

Loss 12 Thousand Rupees.

BOMBAY, April 15.
Damage to the extent of twelve thousand rupees has been caused by fire at the Ginning Factory at Wadwan near Bhavnagar.

PUNJAB.

A Murderous Dacoity at Sunani Near Jhelum.

LAHORE, April 15.
A correspondent reports a daring dacoity committed a few days ago at the village Sunani 25 miles from Jhelum in the Kashmir Territory. Three Mazbis of Gujarat district armed to teeth with knives, Candasad and chavis broke into the house of Subadar Tulsi Das a retired Native Officer of the 27th Punjab. They killed the Subadar but spared his wife when she handed over the keys of the safe which contained cash and jewellery. Meanwhile a servant escaped from the house and raised an alarm and the dacoits were seized and are now in lock up awaiting trial.

A New Nominated Member of the Punjab Legislative Council.

LAHORE, April 15.
The "C. and M. Gazette" understands that Khan Zulfikar Ali Khan of Maler Kotla has been nominated a member of the Punjab Legislative Council vice Hon. Sardar Daljit Singh resigned.

The First Dividend of the Amritsar Bank

LAHORE, April 15.
A first dividend of four annas in the rupee to the creditors of the Amritsar Bank is being paid at the office of the Official Liquidators from to-day and continue for fifteen subsequent days.

The Lawrence School opened by the L. G.

LAHORE, April 15.
On the 10th April the Lieutenant-Governor laid the foundation stones of the New Boys School at Chorgalli known as the Lawrence School, Chorgalli. The building is double storeyed and will accommodate 214 boys. Originally founded for soldiers' children it has since last year become the Government High School for Europeans, although there is still a provision for 31 free probationers who must be fatherless children of soldiers. On the completion of the building, the present boys school will be given to girls whose school will be converted into a Kindergarten.

SOUTH INDIA.

Lord Pentland's Tour.

COONOR, April 15.
The Governor of Madras is expected to motor up from Mettupalayam to Ootacamund on the 17th instant. On the 19th instant His Excellency visits Hoobathallay and attends an entertainment. On the 22nd instant the Governor visits the Sugardi Toda School.

SICK & WOUNDED FROM EAST AFRICA.

Arrival in Bangalore.

BANGALORE, April 16.
The sick and wounded from East Africa numbering 20 men from the 2nd Royal North Lancashires and 30 from the 63rd and 83rd Light Infantry arrived this morning, via Madras, and were removed to the Hospital in private motor cars and Volunteer Ambulances.

అంధ నిటింగ్ కింపెన్, గుంటూరు.

